DATARAPPORT

Geotekniske grunnundersøkelser

Flerbrukshallen Parkering

Oppdragsgiver: Consto AS

Emne:

Datarapport – Geotekniske Grunnundersøkelser

Dokumentkode:

4425016-01-RIG-RAP-00

BULLDOZER MASKINLAG GEOPRO AS
Markveien 28 | 8402 Sortland | Tlf. 76 11 08 00
NO 920 014 518 MVA

Denne rapporten er utarbeidet av Bulldozer maskinlag Geopro AS i egen regi eller på oppdrag fra kunde. Kundens rettigheter til rapporten er regulert i oppdragsavtalen.

BULLDOZER MASKINLAG
GEOPRO AS

RAPPORT

Oppdrag	Flerbrukshallen Parkering
Emne	Datarapport – Geotekniske Grunnundersøkelser
Dokumentkode	4425016-01-RIG-RAP-00
Oppdragsgiver	Consto AS
Oppdragsleder	Hallgeir Elvenes
Kontaktperson	Martin Berg Haugan
Koordinater	Sone: 33 Øst: 516127 / Nord: 7619965
Gnr./Bnr./Snr.	15 / 1972 / 1870 / Sortland

SAMMENDRAG

Denne rapporten viser resultat av utførte grunnundersøkelser vest for Blåbyhallen i Sortland kommune. Undersøkelsene er utført som et ledd i prosjekteringen av ny flerbrukshall.

Arbeidet omfatter 6 totalsonderinger. Dybder til antatt berg varierer fra om lag 3-4 meter under terreng. Det er i all hovedsak avdekket et lag friksjonsmasser (stein, grus, sand, silt) til antatt berg. Prøveserie viser sand, silt og grus med innslag av organisk materiale.

TEGNINGER

4424042-RIG-TEG	*-00-1*	*Oversiktskart*
	-00-2	*Borplan*
	-010 til -320	*Totalsondering*

VEDLEGG

01 Boreplan
02 Kalibereringskjema
03 Rapport Laboratoreundersøkelser

05.05.25	Hallgeir Elvenes	Hallgeir Elvenes	Nora Hoff	Rapportering	00
DATO	GODKJENT	KONTROLLERT	UTFØRT	BEKSRIVELSE	REVISJONSNUMMER

INNHOLDSFORTEGNELSE

Geotekniske grunnundersøkelser **1**
1 Innledning **5**
1.1 Formål og bakgrunn 5
1.2 Utførelse 5
1.3 Kvalitetssikring og standardkrav 5
1.4 Innhold og bruk av rapporten 5
2 Områdebeskrivelse **6**
2.1 Området og topografi 6
3 Geotekniske grunnundersøkelser **7**
3.1 Tidligere grunnundersøkelser 7
3.2 Utførte grunnundersøkelser 7
3.2.1 Feltundersøkelser 7
3.2.2 Laboratorieundersøkelser 8
4 Grunnforholdsbeskrivelse **8**
4.1 Kvartærgeologisk kart 8
4.2 Eksisterende faresoner for kvikkleireskred 9
4.3 Grunnforhold tolket ut fra grunnundersøkelser 10
4.3.1 Generelt 10
4.3.2 Dybde til berg 10
4.3.3 Løsmasser 10
4.3.4 Poretrykk og grunnvann 11
5 Geoteknisk evaluering av resultatene **11**
5.1 Avvik fra standard utførelsesmetoder 11
5.2 Viktige forutsetninger 11
5.3 Undersøkelses- og prøvekvalitet 11
5.4 Måling av poretrykk 11
5.5 Påvisning av bergnivå 11
6 Behov for supplerende grunnundersøkelser **11**
7 Referanser **12**
8 Vedlegg **12**

1 Innledning

Foreliggende rapport presenterer resultater fra utførte geotekniske grunnundersøkelser for parkeringsplass til en ny flerbrukshall i Sortland kommune.

1.1 Formål og bakgrunn

Sortland kommune skal etablere en ny flerbrukshall og det er i den forbindelse utført grunnundersøkelser for å kartlegge grunnforholdene hvor det er planlagt parkeringsplass.

1.2 Utførelse

Boringens utførelse er generelt beskrevet i NGFs veileder forutførelse av totalsonderinger.

Sonderingene er utført av Bulldozer Maskinlag Geopro AS v/boreleder Trond Johansen, med gravemaskinmontert hydraulisk boretårn av typen Geotech 605EDM i februar 2025. Innmåling av sonderingspunktene er utført av Bulldozer Maskinlag Geopro AS med GNSS utstyr som har en nøyaktighet på +-5cm ved hjelp av Smartnet. Det er i den forbindelse benyttet Euref 89 UTM33 og NN2000 for å georeferere punktene.

1.3 Kvalitetssikring og standardkrav

Oppdraget er kvalitetssikret i henhold til Bulldozer Maskinlags styringssystem. Systemet er bygd opp med prosedyrer og beskrivelser som er dekkede for kvalitetsstandard NS-EN ISO 9001. [1]

Feltundersøkelsene er utført iht. NS 8020-1:2016 [3] og tilgjengelige metodestandarder fra Norsk Geoteknisk Forening [6].

Datarapporten er utarbeidet i henhold til NGF-melding nr. 2 [6] og krav i NS-EN-1997 (Eurokode 7) – Del 2 [2].

1.4 Innhold og bruk av rapporten

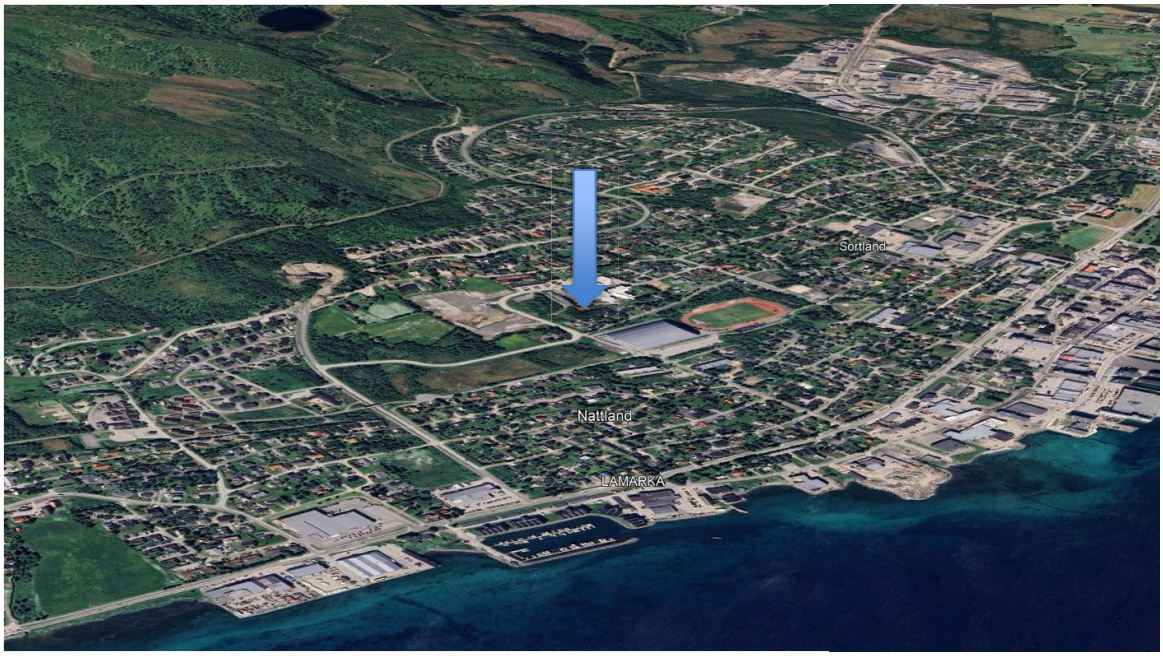
Geoteknisk datarapport presenterer resultater fra geotekniske grunnundersøkelser i tekniske termer og krever geoteknisk kompetanse for videre anvendelse i rådgivning og prosjektering. Rapporten gir derfor ingen vurderinger av byggbarhet, metoder eller tiltak, og vi anbefaler på det sterkeste at fagpersoner med geoteknisk kompetanse engasjeres i det videre arbeidet med prosjektet.

Geoteknisk datarapport omfatter ikke data eller vurderinger relatert til eventuell forurensning av grunnen i det undersøkte området. Ved mistanke om forurenset grunn, anbefales det å gjennomføre miljøtekniske grunnundersøkelser. Om miljøtekniske grunnundersøkelser er utført av Bulldoser Maskinlag GeoPro AS, vil disse bli rapportert separat med tilhørende analyser og resultater i en egen miljøteknisk datarapport.

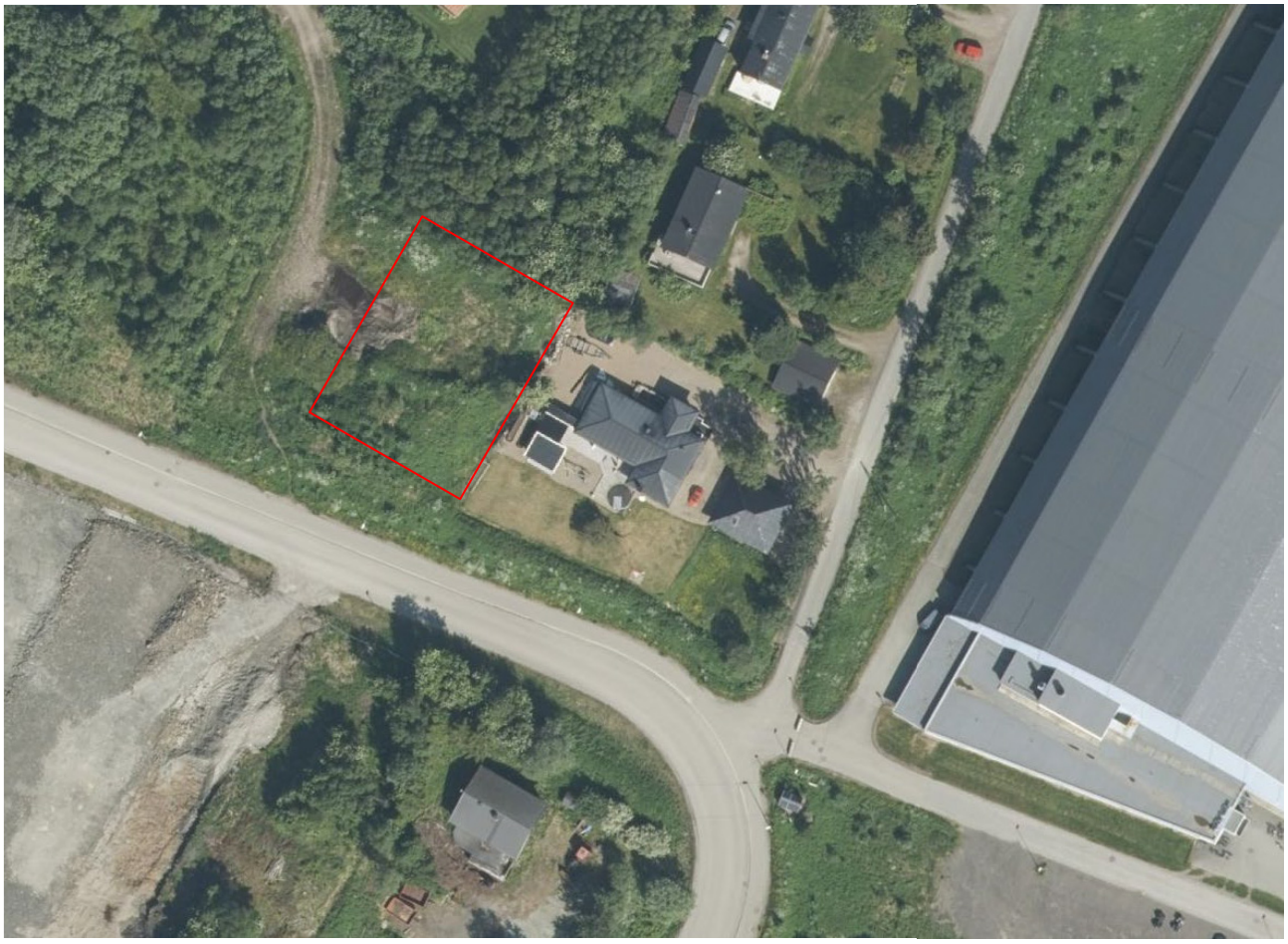
2 Områdebeskrivelse

2.1 Området og topografi

Tomten er i dag ubebygd og omgitt av småhusbebyggelse, se figur 2-1 for beliggenhet. Det er forholdsvis flatt på tomten, med en kotehøyde på omtrent +19 meter over havet (NN2000).

Figur 2-1 - Kartutsnitt fra Google Earth 3D – 02.05.2025

Figur 2-2 - Kartutsnitt fra Norge i bilder – Nordland 2023 – tiltaksområdet markert med rød firkant – 05.05.2025

3 Geotekniske grunnundersøkelser

3.1 Tidligere grunnundersøkelser

Det er tidligere prøvegravd på området for selve flerbrukshallen for å kartlegge myrlagets mektig- og beskaffenhet.

Undersøkelsen er rapportert til Sortland kommune med referanse *«notat prøvegraving lamarka 5/12 2022»*

Det er også gjennomført en grunnundersøkelse av Bulldozer Maskinlag på tomten sør for flerbrukshallen i 2025. Her fant de dybde til berg på 2-7 meter i 32 punkt, se egen rapport 4425016-00-RIG-RAP-00.

3.2 Utførte grunnundersøkelser

3.2.1 Feltundersøkelser

Utførte feltundersøkelser omfatter:

- 6 stk. totalsonderinger til antatt berg.
- 1 Prøveserie i punkt 2(2B i laboratoriets rapport)

Tabell 3-1 - høyde og koordinatsystem

Høydesystem	Koordinatsystem	Sone
NN2000	Euref 89	UTM33

Tabell 3-2: utførte feltundersøkelser

Borhull	Koordinater			Metode	Boret dybde		
	X	Y	Z		Stopp	Løs-masse	Fjell
1	7619969,559	516136,873	25,309	TOT	94	3,78	3,00
2	7619966,178	516136,881	25,556	TOT PR	94	3,92	3,00
3	7619961,835	516133,826	25,616	TOT	94	3,08	3,00
4	7619965,651	516127,077	25,837	TOT	94	3,12	3,18
5	7619969,485	516120,015	26,445	TOT	94	3,97	3,03
6	7619974,264	516112,786	26,479	TOT	94	3,30	3,00

TOT=Totalsondering; DTR=Dreietrykksondering; CPTU=Trykksondering; PZ=Poretrykksmåling; PR=Prøveserie; Ann.=Annen metode (spesifiser)

3.2.2 Laboratorieundersøkelser

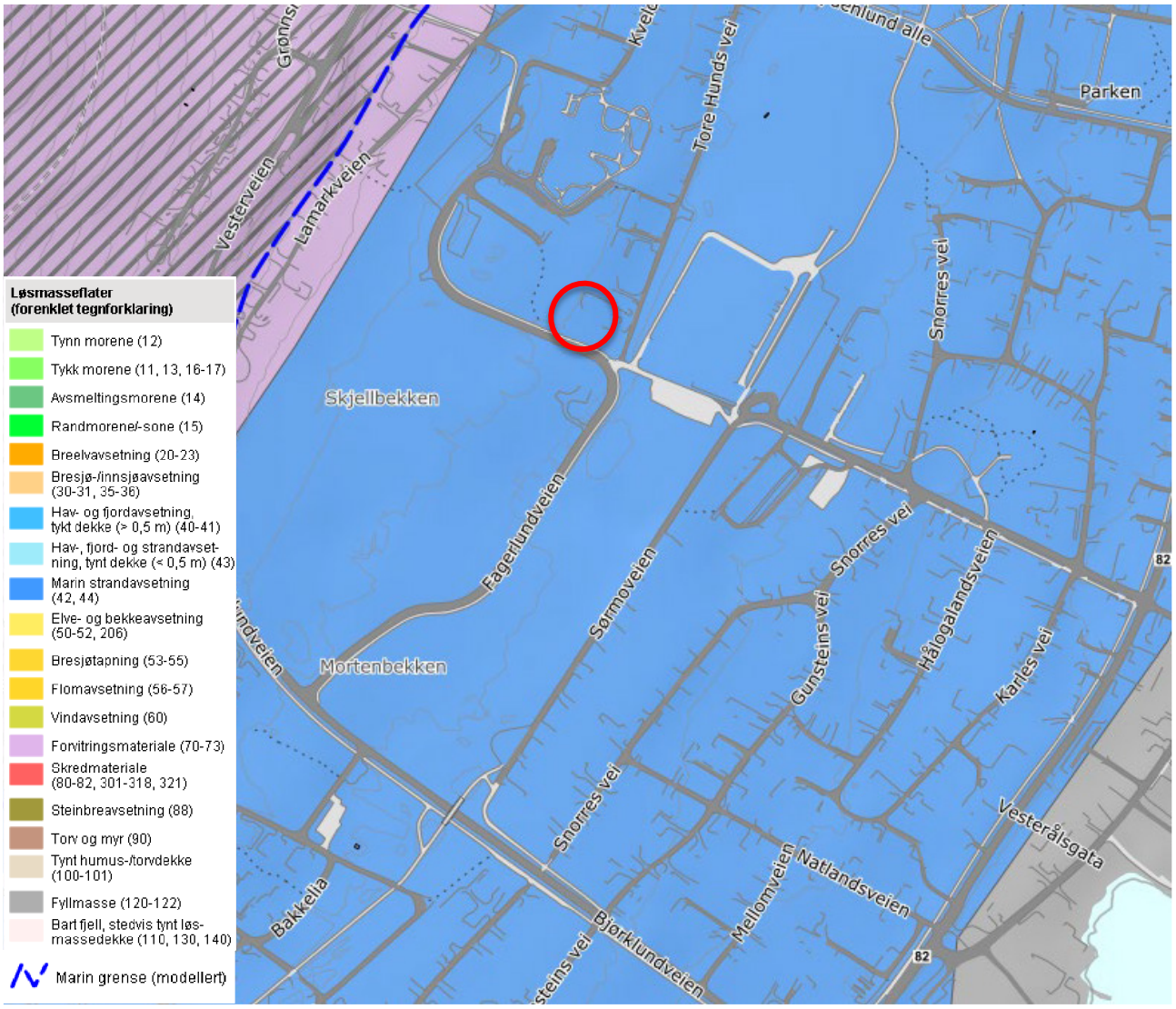
Prøvematerialet består primært av materiale, sandig, siltig/grusig, og organisk materiale. Ikke påvist torv.

Se vedlegg 1 for utdypende resultatbeskrivelser.

4 Grunnforholdsbeskrivelse

4.1 Kvartærgeologisk kart

Figur 4-1 viser utklipp fra NGU.no og viser kvartærgeologi i området rundt tomten. Kartet indikerer at det hovedsakelig er marine avsetninger i og rundt området.

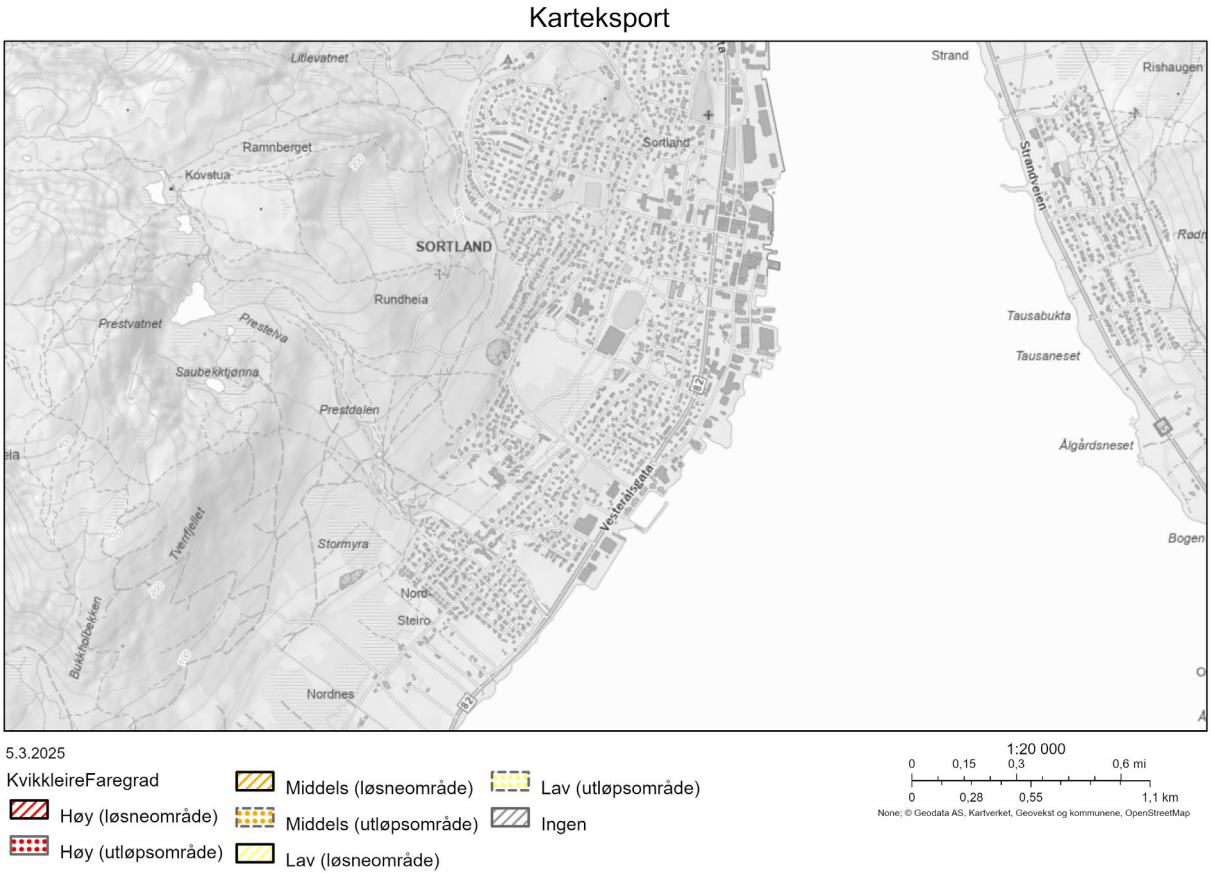

Figur 4-1 - Utklipp fra NGU.no Kvartærgeologisk kart - 05.03.2025

Det kvartærgeologiske kartgrunnlaget gir en visuell oversikt over landskapsformende prosesser over tid, samt løsmassenes overordnede fordeling. Utgangspunktet for disse oversiktskartene er i all hovedsak visuell overflatekartlegging, og kun i begrenset omfang fysiske undersøkelser. Kartene gir ingen informasjon om løsmassefordeling i dybden og kun begrenset informasjon om løsmassemektighet. For mer informasjon om kvartærgeologiske kart og anvendelse/kvalitet vises til www.ngu.no.

4.2 Eksisterende faresoner for kvikkleireskred

I henhold til faresonekart fra NVEAtlas.no er det ingen tidligere kartlagte faresoner for kvikkleire i det aktuelle området.

Figur 4-2 - Utklipp fra NVEAtlan.no kartlagte faresoner for kvikkleire – 05.03.2025

4.3 Grunnforhold tolket ut fra grunnundersøkelser

4.3.1 Generelt

Beskrivelse av usikkerhet og evaluering av resultatene fra grunnundersøkelsen er angitt i kap.5.

4.3.2 Dybde til berg

Det er registrert dybde til antatt berg fra 3 - 4m under terrengoverflate. Den registrerte løsmassemektigheten er lavest i midten, nordlig del av tiltaksområdet med en kotehøyde på antatt berg +22,475.

Bergkvaliteten i øver deler av antatt berg beskrives generelt som dårlig. Se punkt 5.5.

Det kan være svært variable dybder til berg mellom prøvepunktene forårsaket av lokale variasjoner i form av høyder og forsenkninger som ikke er avdekket i denne undersøkelsen. Se også kap. 5.5 for usikkerheter knyttet til bergpåvisning.

4.3.3 Løsmasser

Løsmassene består generelt av et topplag med antatt fyllmasse av sand/silt/leir/grus over faste masser med sand/silt/grus til antatt berg.

4.3.4 Poretrykk og grunnvann

Det er ikke utført poretrykksmåling.

5 Geoteknisk evaluering av resultatene

5.1 Avvik fra standard utførelsesmetoder

Ingen kjente avvik.

5.2 Viktige forutsetninger

Det gjøres oppmerksom på at grunnundersøkelsene kun avdekker lokale forhold i de respektive utførte borpunktene. Dette benyttes videre til å gi en generell beskrivelse av grunnforholdene i området. Grunnforholdene mellom borpunktene kan variere mer enn det som eventuelt kan interpoleres fra utførte grunnundersøkelser.

5.3 Undersøkelses- og prøvekvalitet

Generelt vurderes kvaliteten på utførte undersøkelser å være gode.

5.4 Måling av poretrykk

Måling av poretrykk er ikke utført.

5.5 Påvisning av bergnivå

For påvisning av overgang til antatt berg ved totalsondering anmerkes følgende:

Overgang til antatt berg identifiseres vanligvis ved å bore 2-3 meter ned i det som antas å være berg. Påvisning kan være utfordrende i tilfeller med fast morene over berg, da responsen fra fast morenemateriale noen ganger er vanskelig å skille fra bergrespons. I områder med dårlig bergkvalitet i overgangssonen mellom løsmasser og berg, er det ofte svært vanskelig å identifisere berghorisonten, spesielt i overgangen mellom faste løsmasser (f.eks. morene) og berg. Som utgangspunkt settes alltid antatt bergnivå til tolket øvre berghorisont, uavhengig av bergkvaliteten. Eventuelle soner med dårlig bergkvalitet er beskrevet i rapportteksten og/eller angitt på sonderingsutskriftene.

Ved tilfeller hvor blokker større enn 2-3 meter i diameter kan forekomme, er det mulig at antatt bergnivå faktisk representerer en blokk dersom kontrollboringen avsluttes etter 2-3 meter boring i blokken. I slike tilfeller kan det faktiske bergnivået/berghorisonten avvike vesentlig fra de antatte nivåene tolket fra undersøkelsene. Angitte kotenivåer for antatt bergoverflate må derfor benyttes med forsiktighet.

6 Behov for supplerende grunnundersøkelser

Iht. NS-EN-1997-2 skal grunnundersøkelser normalt utføres i minst to omganger;

- Forundersøkelser (typisk skisse-/forprosjekt)
- Prosjekteringsundersøkelser (typisk detaljprosjekt)

Det er geoteknisk prosjekterende som er ansvarlig for å bedømme nødvendig omfang for geotekniske grunnundersøkelser for aktuelt prosjekt og relevante problemstillinger. Tilsvarende er det også geoteknisk prosjekterende som må vurdere om det er behov for supplerende grunnundersøkelser, utover de undersøkelsene som er presentert i foreliggende rapport.

7 Referanser

[1] Standard Norge, «Systemer for kvalitetsstyring. Krav (ISO 9001:2015)», Standard Norge, Norsk
standard (Eurokode) NS-EN ISO 9001:2015.

[2] Standard Norge, «Eurokode 7: Geoteknisk prosjektering. Del 2: Regler basert på grunnundersøkelser og laboratorieprøver (NS-EN 1997-2:2007)», Standard Norge, Norsk standard (Eurokode) NS-EN 1997-2:2007/AC:2010+NA:2008, september 2010

[3] Standard Norge, «Kvalifikasjonskrav til utførende av grunnundersøkelser – Del 1: Geotekniske feltundersøkelser (NS 8020-1:2016)», Standard Norge, Norsk standard NS 8020-1:2016, juni 2016

8 Vedlegg

Vedlegg 01	-	Boreplan
Vedlegg 02	-	Kalibereringskjema
Vedlegg 03	-	Rapport Laboratoreundersøkelser

Vedlegg 01

N

7619980

7619960

6 26.479 / 23.179 3.30+3.00

5 26.445 / 22.475 3.97+3.03

1 25.717 / 21.937 3.78+3.00

4 25.837 / 22.717 3.12+3.18

2 25.556 / 21.636 3.92+3.00

3 25.616 / 22.536 3.08+3.00

516100 516120 516140

Sortland Kommune
Flerbrukshallen

BULLDOZER MASKINLAG GEOPRO AS

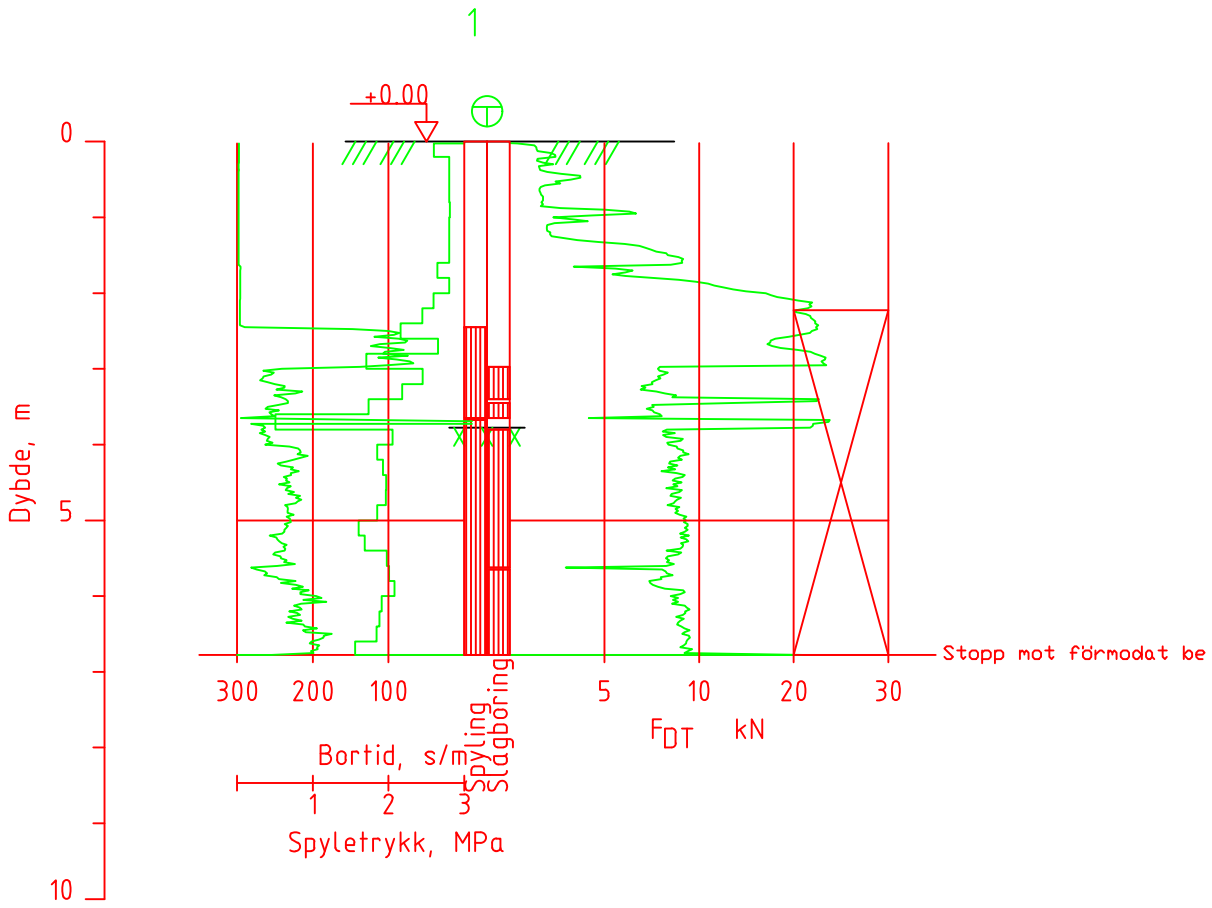
Dato	Konstr./tegnet	Godkjent	Målestokk
08.04.2025	PB	IV	1:200

ETRS89/UTM SONE 33N NN 2000 høyder

Boreplan
A3

Erstatning for:	Erstattet av:
	902

Henvisning	Beregning:	
		4425016

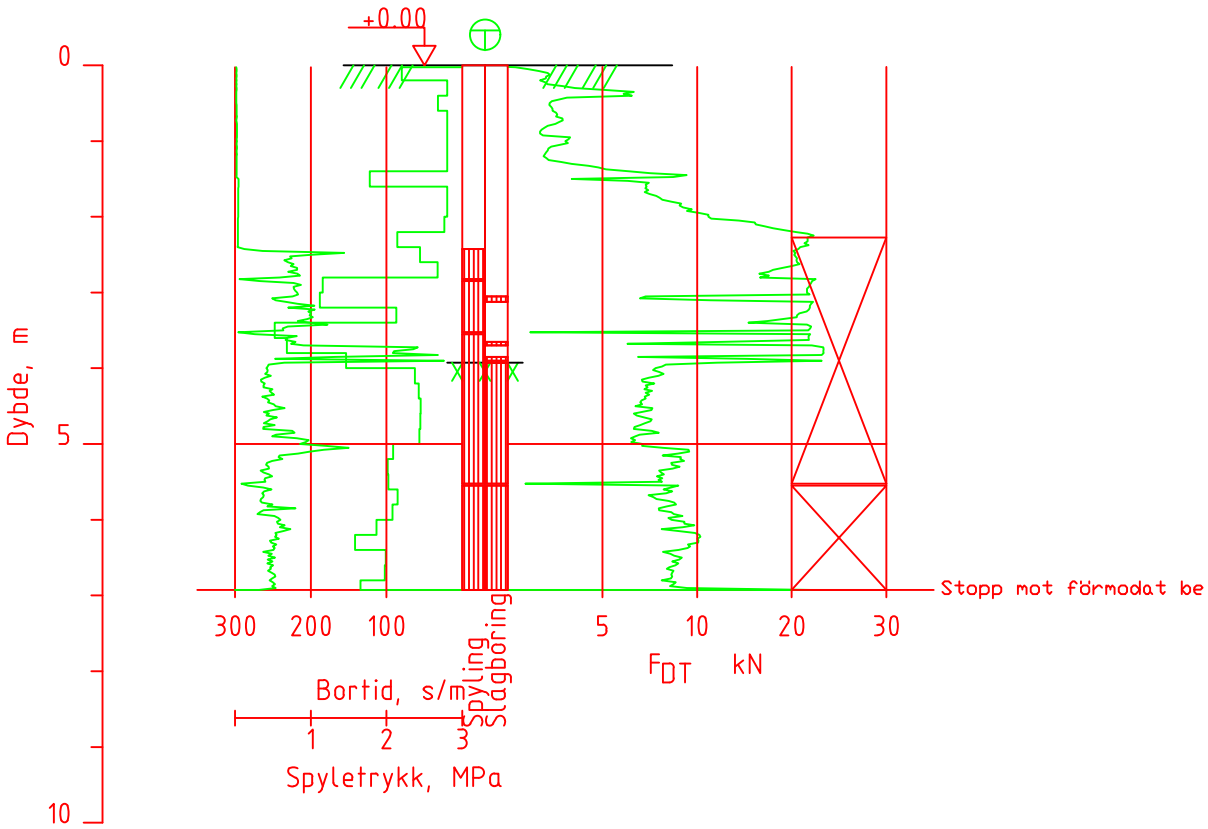

Flerbrukshallen

Totalsondering
M = 1 : 200
Dato boret : 04.04.25
Borhull 1
Posisjon: X 7619969.528 Y 516136.868

Forsök nr. :
Sonde nr. :

Rapport nr.	Figur nr.
4425016_1	010
Tegner TL	**Dato:** 30.04.25
Kontrollert RS	
Godkjent HE	

2

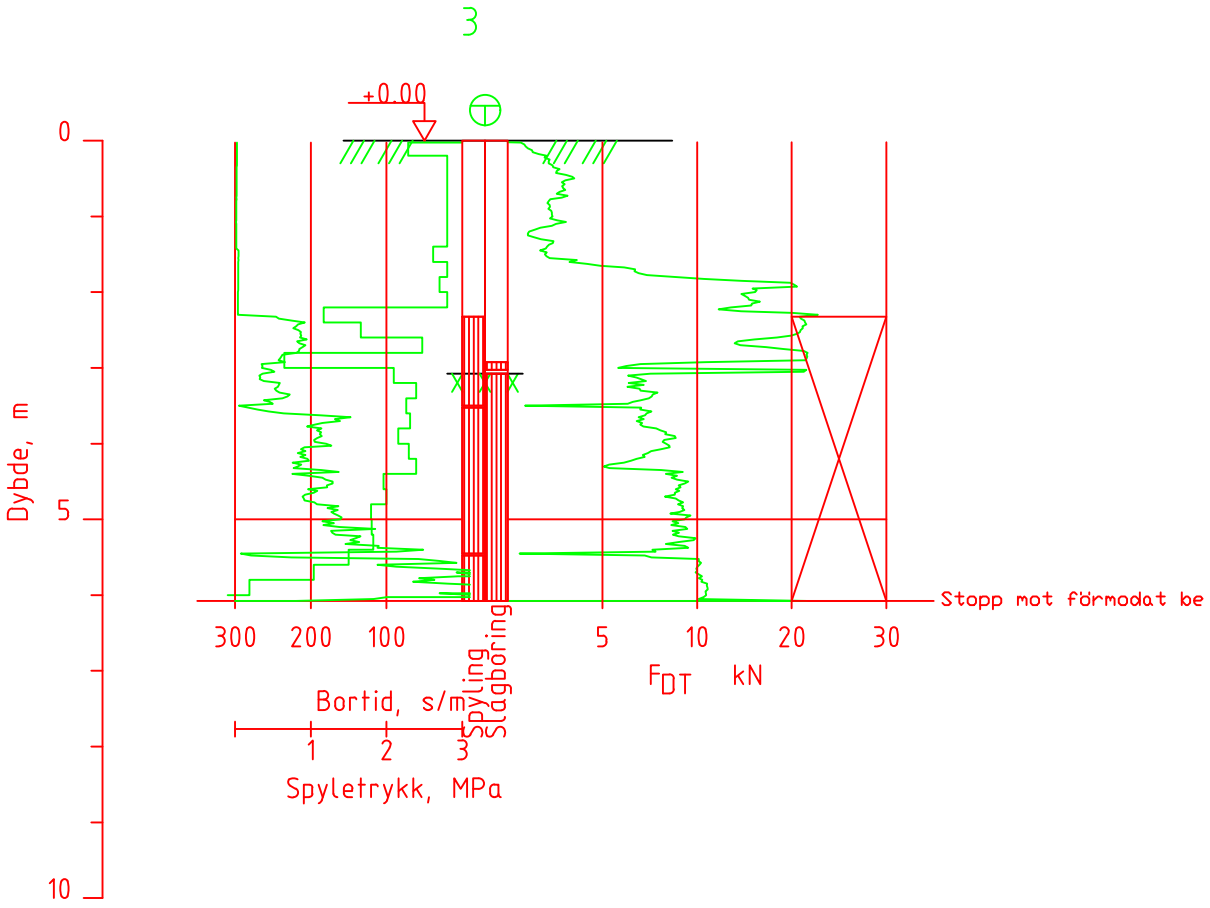

Flerbrukshallen

Totalsondering
M = 1 : 200
Dato boret : 04.04.25
Borhull 2
Posisjon: X 7619966.178 Y 516136.880

Forsök nr. :
Sonde nr. :

Rapport nr.	Figur nr.
4425016_1	020
Tegner TL	**Dato:** 30.04.25
Kontrollert RS	
Godkjent HE	

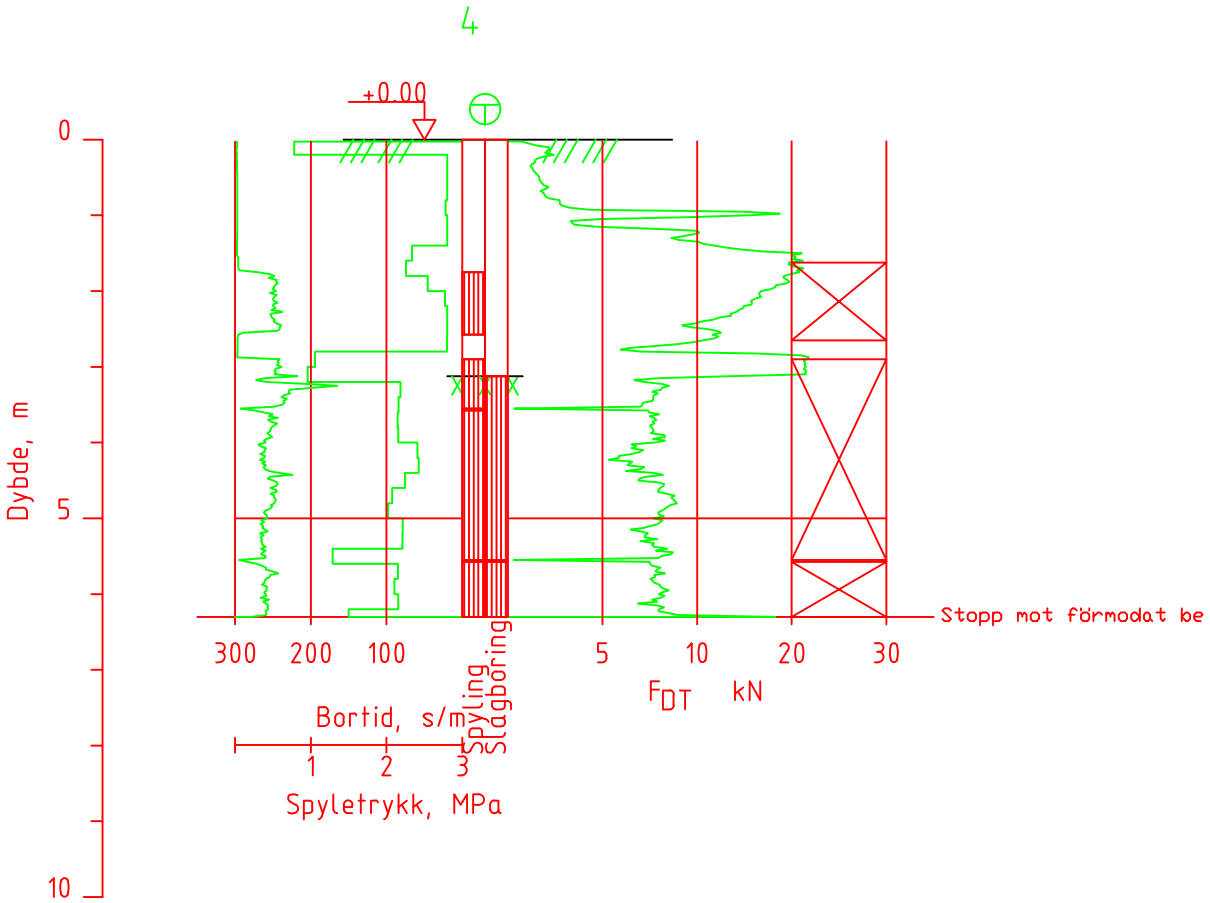

Flerbrukshallen

Totalsondering
M = 1 : 200
Dato boret : 04.04.25
Borhull 3
Posisjon: X 7619961.835 Y 516133.826

Forsök nr. :
Sonde nr. :

Rapport nr.	Figur nr.
4425016_1	030
Tegner TL	**Dato:** 30.04.25
Kontrollert RS	
Godkjent HE	

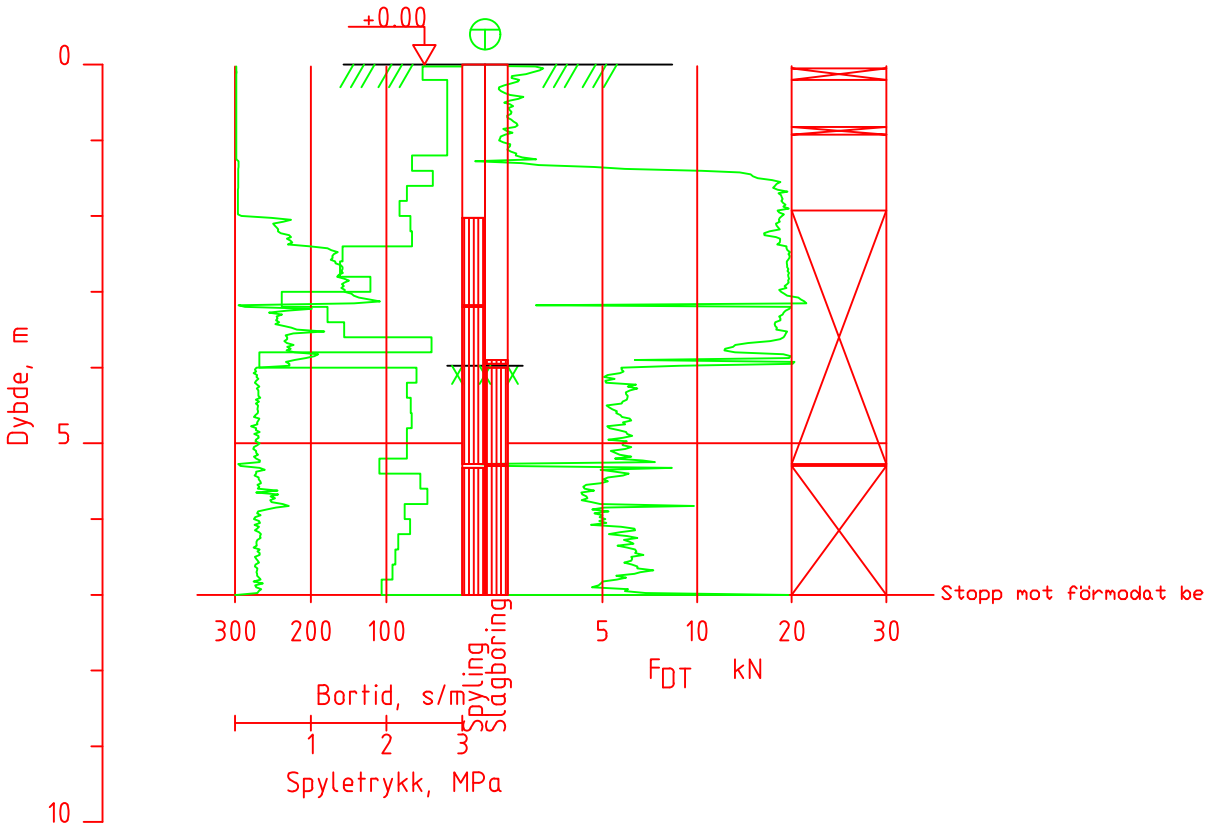

Flerbrukshallen

Totalsondering
M = 1 : 200
Dato boret : 04.04.25
Borhull 4
Posisjon: X 7619965.651 Y 516127.077

Forsök nr. :
Sonde nr. :

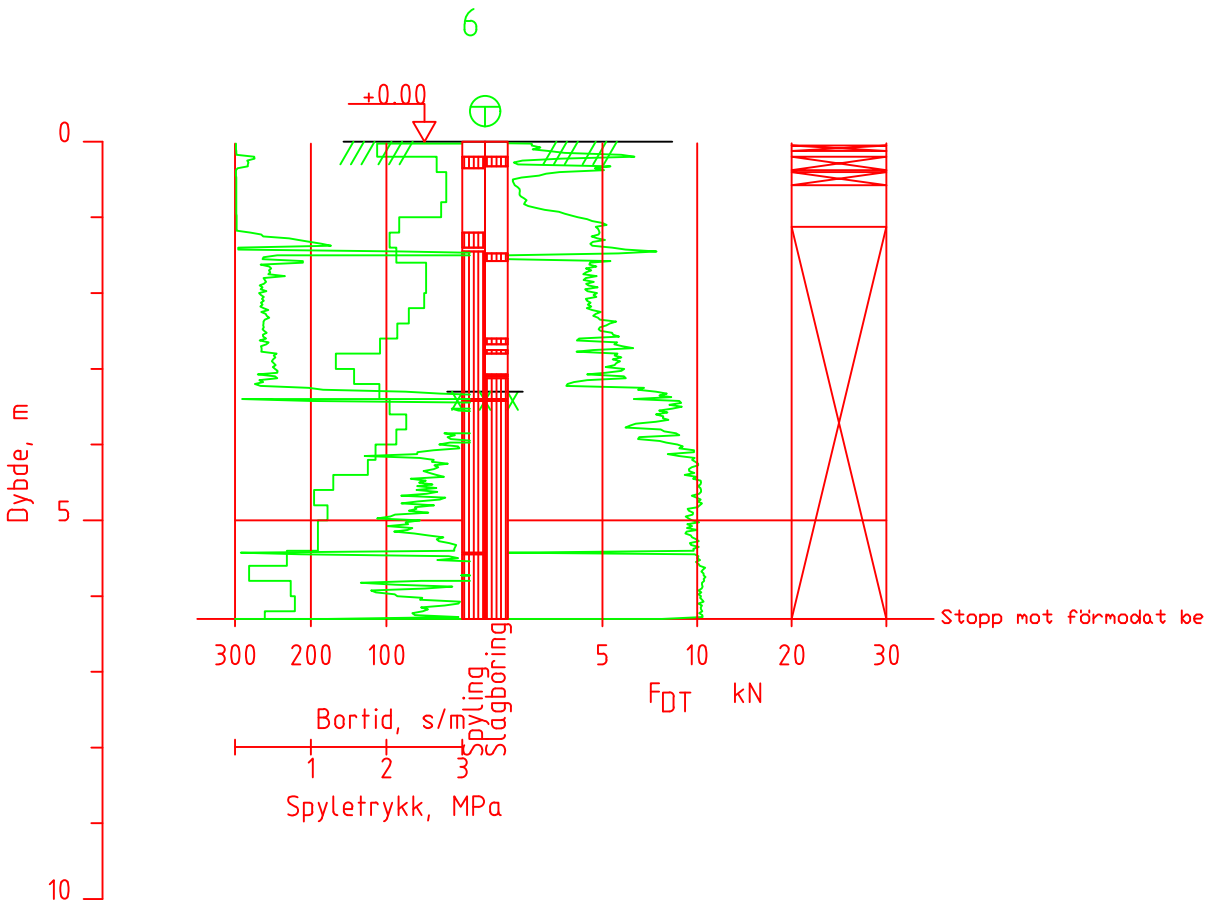
Rapport nr.	Figur nr.
4425016_1	040
Tegner TL	**Dato:** 30.04.25
Kontrollert RS	
Godkjent HE	

5

Flerbrukshallen

		Rapport nr. 4425016_1	Figur nr. 050
Totalsondering M = 1 : 200 Dato boret : 04.04.25 Borhull 5 Posisjon: X 7619969.485 Y 516120.015	Forsök nr. : Sonde nr. :	Tegner TL	Dato: 30.04.25
		Kontrollert RS	
		Godkjent HE	

Flerbrukshallen

Totalsondering
M = 1 : 200
Dato boret : 04.04.25
Borhull 6
Posisjon: X 7619974.264 Y 66112.785

Forsök nr. :
Sonde nr. :

Rapport nr.	Figur nr.
4425016_1	060
Tegner TL	**Dato:** 30.04.25
Kontrollert RS	
Godkjent HE	

Vedlegg 02

2024-10-29
1730210358

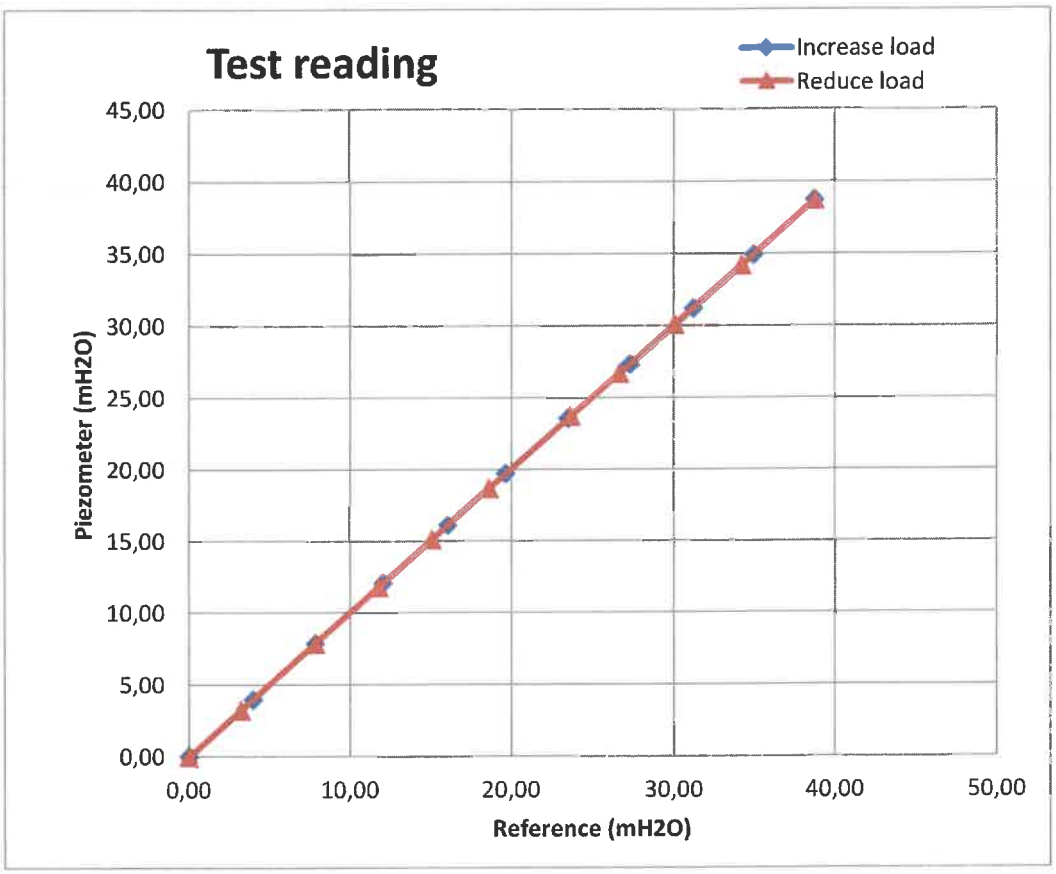
Calibration certificate for piezometer

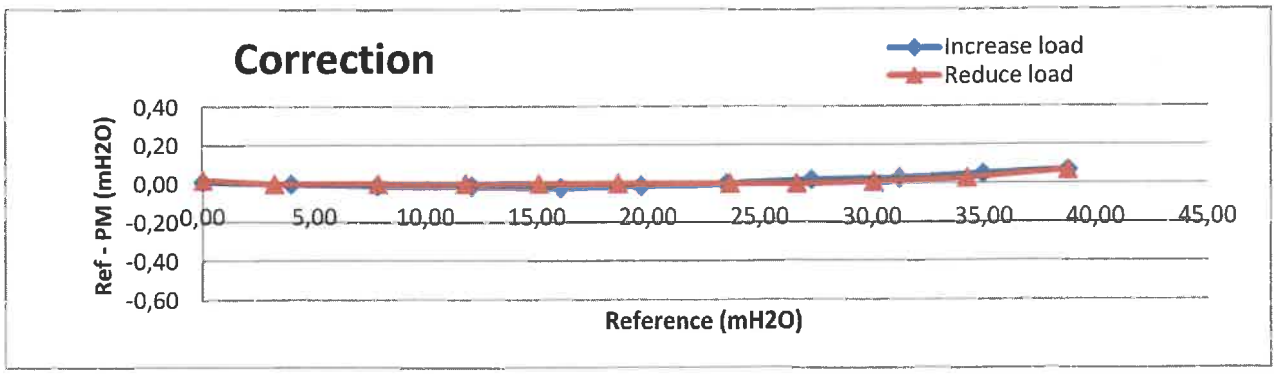
PM Serial number: 37864(with memory)

Calibration day: 20241029

Reference equipment: GE Druck PACE 1000 S/N: 4393171

Ref mH2O	PM mH2O	Corr mH2O
0,01	0,00	0,01
3,97	3,97	0,00
7,85	7,86	-0,01
12,08	12,09	-0,01
16,09	16,11	-0,02
19,68	19,69	-0,01
23,53	23,53	0,00
27,32	27,30	0,02
31,22	31,19	0,03
34,97	34,92	0,05
38,79	38,72	0,07
34,24	34,21	0,03
30,08	30,07	0,01
26,67	26,67	0,00
23,70	23,70	0,00
18,67	18,67	0,00
15,11	15,11	0,00
11,80	11,80	0,00
7,86	7,86	0,00
3,24	3,24	0,00
0,02	0,00	0,02

Vedlegg 03

RAPPORT

Laboratorieundersøkelser

OPPDRAGSGIVER

Bulldozer Maskinlag Geopro AS

OPPDRAG

Flerbrukshall Sortland kommune

DATO / REVISJON: 28. april 2025 / 01

DOKUMENTKODE: 10265858-RIG-LAB-RAP

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Multiconsult

RAPPORT

RAPPORT	**Laboratorieundersøkelser**	DOKUMENTKODE	10265858-RIG-LAB-RAP
OPPDRAG	Flerbrukshall Sortland kommune	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	**Bulldozer Maskinlag Geopro AS**	OPPDRAGSLEDER	Silje Skibeli Johannessen
KONTAKTPERSON	Hallgeir Elvenes	UTARBEIDET AV	Silje Skibeli Johannessen
KOORDINATER	Sone: Øst: Nord:	ANSVARLIG ENHET	10101070 GeoLab
GNR./BNR./SNR.	/ /		

SAMMENDRAG

Multiconsult er engasjert av Bulldozer Maskinlag Geopro AS til å utføre laboratorieundersøkelser på prøver fra grunnundersøkelser utført av oppdragsgiver.

Foreliggende rapport beskriver utførelse og presenterer resultater fra utførte laboratorieundersøkelser.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV
01	28.04.2025	Supplerende laboratorieundersøkelser for borpunkt 2B	Silje Skibeli Johannessen	Grete Olaussen	Silje Skibeli Johannessen
00	10.03.2025	Første utsendelse av rapport	Silje Skibeli Johannessen	Grete Olaussen	Silje Skibeli Johannessen

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 Bakgrunn 5
2 Omfang av laboratorieundersøkelsen 5
3 Prosedyrer for gjennomføring 5
4 Resultater 6
4.1 Borpunkt 2 6
4.2 Borpunkt 13 6
4.3 Borpunkt 9 7
4.4 Borpunkt 2B 7
5 Tegningsliste 8
6 Vedlegg 8
6.1 Geotekniske bilag 8

1 Bakgrunn

Multiconsult AS har på oppdrag fra Bulldozer Maskinlag Geopro AS utført laboratorieundersøkelser for oppdrag Flerbrukshall Sortland kommune. Omfang av undersøkelsen er i henhold til bestilling mottatt fra oppdragsgiver 03.03.2025 og 22.04.2025 og er angitt i tabell i pkt. 2. Prøvetakingen er utført av oppdragsgiver og prøvene ble levert til vårt laboratorium som poseprøver den 03.03.2025 og 22.04.2025. Multiconsult har ikke vært involvert i bestemmelse av omfang, verken for prøvetaking eller analyse.

2 Omfang av laboratorieundersøkelsen

Laboratorieundersøkelsen ble utført i perioden 04.03-10.03.2025 og 22.04-25.04.2025 og omfatter følgende undersøkelser:

Undersøkelse	Type	Antall	Merknad/avvik
Prøveåpning	Poser	14	
Kornfordeling	Våtsikting + hydrometeranalyse Tørrsikting + hydrometeranakyse	5 1	
Organisk innhold	Gløding	10	*Organisk innhold er tatt på torv etter avtale med saksbehandler.

3 Prosedyrer for gjennomføring

Multiconsult utfører sine laboratorieundersøkelser i henhold til Norsk standard NS 8000-serien og NS-EN ISO 17892 serien, samt vår interne laboratoriehåndbok som er basert på disse. En oversikt over gjeldende standarder er vist i vedlegg 2.

Gjennomføringen av oppdraget er kvalitetssikret i henhold til Multiconsults styringssystem. Systemet er bygget opp med prosedyrer og beskrivelser som er dekkende for NS-EN ISO 9000 serien og NS-EN ISO/IEC 17025.

4 Resultater

Laboratorieundersøkelsen er utført i henhold til avtalt omfang og følgende resultater er oppnådd:

4.1 Borpunkt 2

Borpunkt: 2	Dybde intervall	Dybde	Vann - innhold	Densitet	Korn - densitet	Glødetap	Utrullings - grense	Flyte - grense	Plastisitets -indeks	Brudd - tøyning	Enaks	Uomrørt konus	Omrørt konus	Sensitivitet	Spesialforsøk
Beskrivelse	z [m]		w [%]	ρ [g/cm³]	ρ_s [g/cm³]	Org. [%]	w_p	w_l [%]	I_p	ε_f [%]	c_{uuc} [kPa]	c_{ufc} [kPa]	c_{urfc} [kPa]	S_t	
GRUS	0,0-1,0	-													
enk. sandkorn, spor av organisk, trerester		-													
		-													
		-													
TORV, H4/H5	1,0-2,0	-				32,8									
iblandet grus		-													
		-													
		-													
MATERIALE, sandig, grusig, siltig	2,0-3,0	-													K
spor av organisk, enk. rothår		-													
		-													
		-													
MATERIALE, sandig, siltig, grusig	3,0-4,0	-													K
spor av organisk		-													
		-													
		-													

4.2 Borpunkt 13

Borpunkt: 13	Dybde intervall	Dybde	Vann - innhold	Densitet	Korn - densitet	Glødetap	Utrullings - grense	Flyte - grense	Plastisitets -indeks	Brudd - tøyning	Enaks	Uomrørt konus	Omrørt konus	Sensitivitet	Spesialforsøk
Beskrivelse	z [m]		w [%]	ρ [g/cm³]	ρ_s [g/cm³]	Org. [%]	w_p	w_l [%]	I_p	ε_f [%]	c_{uuc} [kPa]	c_{ufc} [kPa]	c_{urfc} [kPa]	S_t	
TORV, H7	0,0-1,0	-				96,9									
		-													
		-													
		-													
TORV, H9	1,0-2,0	-				97,7									
		-													
		-													
		-													
TORV, H9	2,0-3,0	-				93,6									
		-													
		-													
		-													
TORV, H9/H10	3,0-4,0	-				67,1									
		-													
		-													
		-													

4.3 Borpunkt 9

Borpunkt: 9	Dybde intervall	Dybde	Vann - innhold	Densitet	Korn - densitet	Glødetap	Utrullings - grense	Flyte - grense	Plastisitets -indeks	Brudd - tøyning	Enaks	Uomrørt konus	Omrørt konus	Sensitivitet	Spesialforsøk
Beskrivelse	z [m]		w [%]	ρ [g/cm³]	ρ_s [g/cm³]	Org. [%]	w_p	w_l [%]	I_p	ε_f [%]	c_{uuc} [kPa]	c_{ufc} [kPa]	c_{urfc} [kPa]	S_t	
TORV, H8	0,0-1,0	-				95,5									
		-													
		-													
		-													
TORV, H9	1,0-2,0	-				93,7									
		-													
		-													
		-													
MATERIALE, sandig, siltig, grusig	2,0-3,0	-													K
spor av organisk		-													
		-													
		-													

4.4 Borpunkt 2B

Borpunkt: 2B	Dybde intervall	Dybde	Vann - innhold	Densitet	Korn - densitet	Glødetap	Utrullings - grense	Flyte - grense	Plastisitets -indeks	Brudd - tøyning	Enaks	Uomrørt konus	Omrørt konus	Sensitivitet	Spesialforsøk
Beskrivelse	z [m]		w [%]	ρ [g/cm³]	ρ_s [g/cm³]	Org. [%]	w_p	w_l [%]	I_p	ε_f [%]	c_{uuc} [kPa]	c_{ufc} [kPa]	c_{urfc} [kPa]	S_t	
MATERIALE, sandig, grusig, organisk	0,0-1,0	-				3,8									K
rothår		-													
		-													
		-													
ORG. MATR., sandig, grusig	1,0-2,0	-				11,0									K
		-													
		-													
		-													
MATERIALE, sandig, siltig, grusig, organisk	2,0-3,0	-				3,6									K
		-													
		-													
		-													

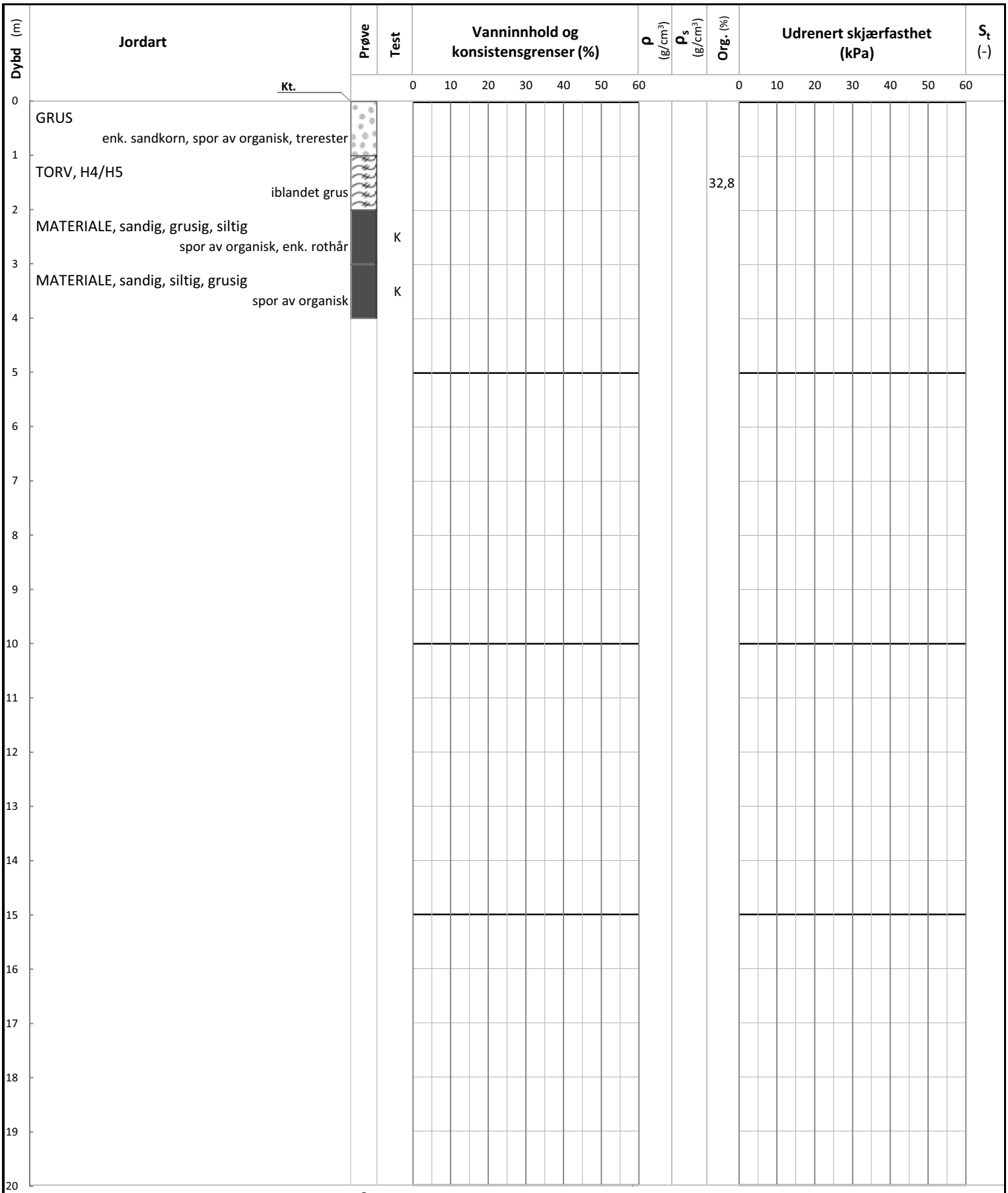
5 Tegningsliste

10265858-RIG-TEG-200	Geotekniske data, borpunkt 2
10265858-RIG-TEG-201	Geotekniske data, borpunkt 13
10265858-RIG-TEG-202	Geotekniske data, borpunkt 9
10265858-RIG-TEG-203	Geotekniske data, borpunkt 2B
10265858-RIG-TEG-300	Kornfordelingskurver, borpunkt 2 og 9
10265858-RIG-TEG-301	Kornfordelingskurver, borpunkt 2B

6 Vedlegg

6.1 Geotekniske bilag

1. Laboratorieforsøk
2. Oversikt over metodestandarder og retningslinjer

Symboler:

Grunnvannstand:

Borbok: **Bulldozer**

T: Treaksialforsøk
Ø: Ødometerforsøk
K: Korngradering

ρ Densitet
ρs Korndensitet
St Sensitivitet
Org. Organisk innhold på masser <2mm

Vanninnhold

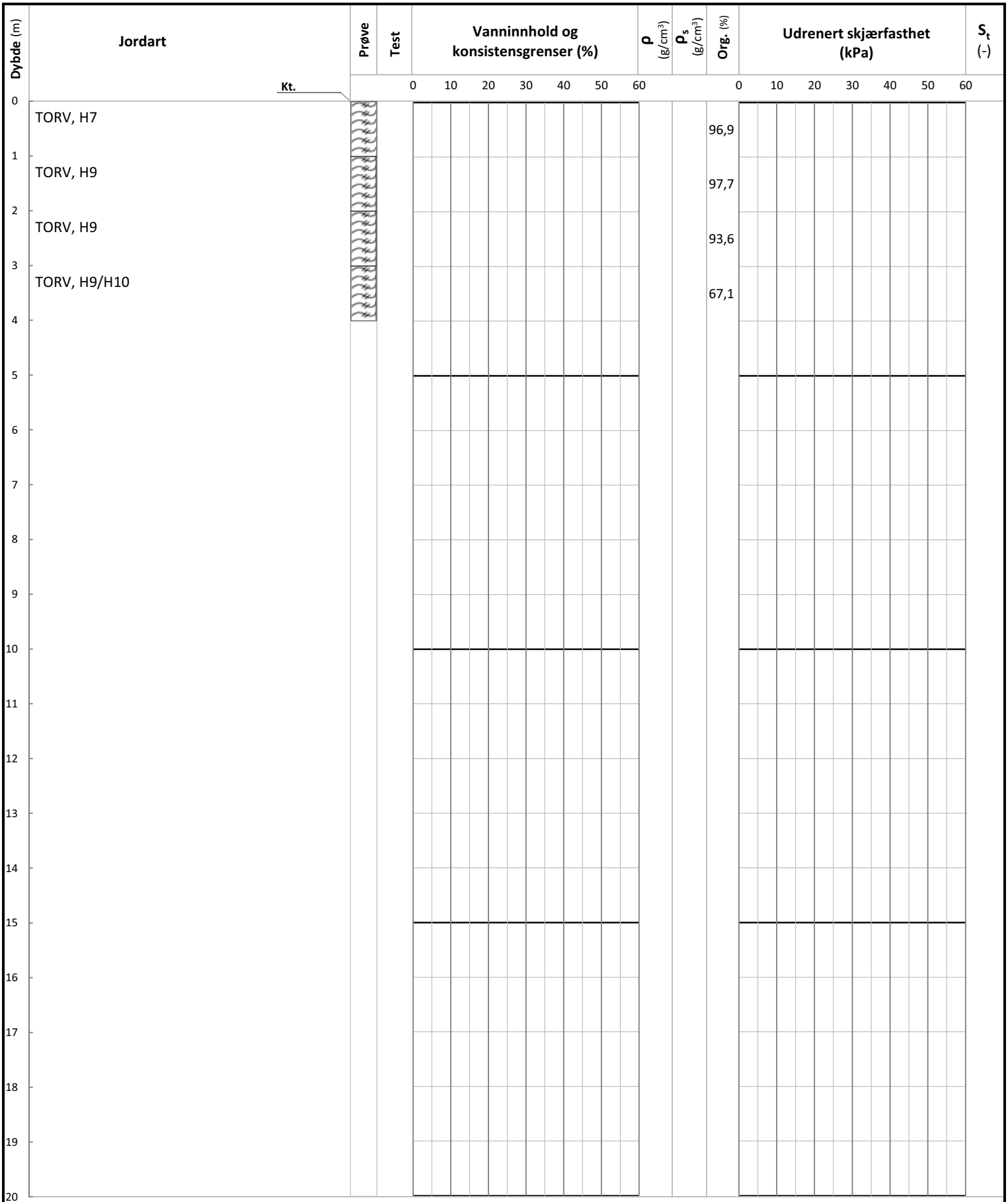
Plastisitetsindeks (I_p)

Uomrørt konus

Omrørt konus

Enaksialforsøk (strek angir aksiell tøyning (%) ved brudd)

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **GEO**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **2**	Dato: **10.03.2025**	Revisjon: **00**
Multiconsult	**Prøveserie** V.1.20.5 16.01.2025	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-200**

Symboler:

Grunnvannstand:

Borbok: **Bulldozer**

T: Treaksialforsøk
Ø: Ødometerforsøk
K: Korngradering

ρ Densitet
ρs Korndensitet
St Sensitivitet
Org. Organisk innhold på masser <2mm

Vanninnhold

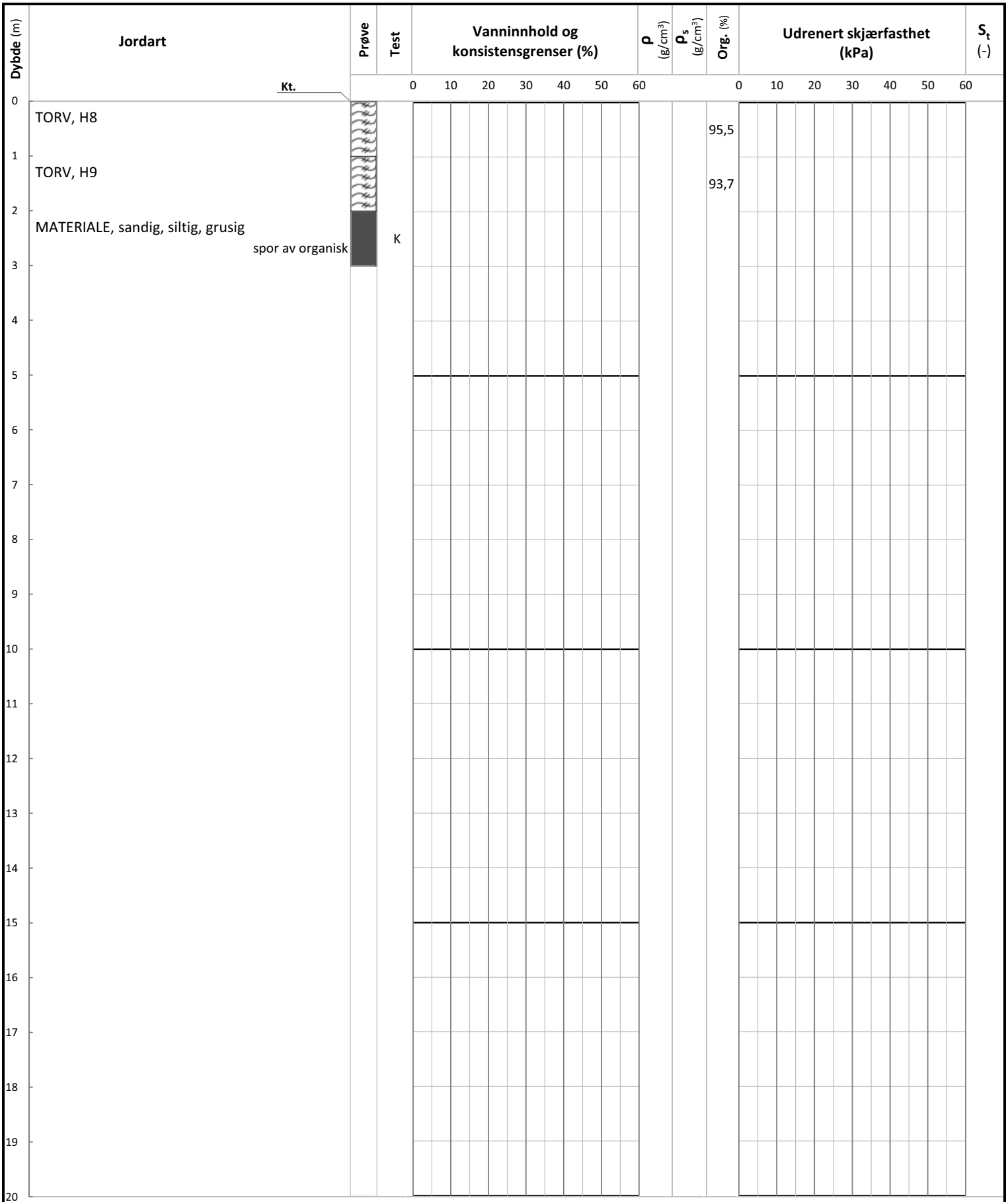
Plastisitetsindeks (I_p)

Uomrørt konus

Omrørt konus

Enaksialforsøk (strek angir aksiell tøyning (%) ved brudd)

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **KRISTINAH**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **13**	Dato: **07.03.2025**	Revisjon: **00**
Multiconsult	**Prøveserie** V.1.20.5 16.01.2025	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-201**

Symboler:

Grunnvannstand:

Borbok: **Bulldozer**

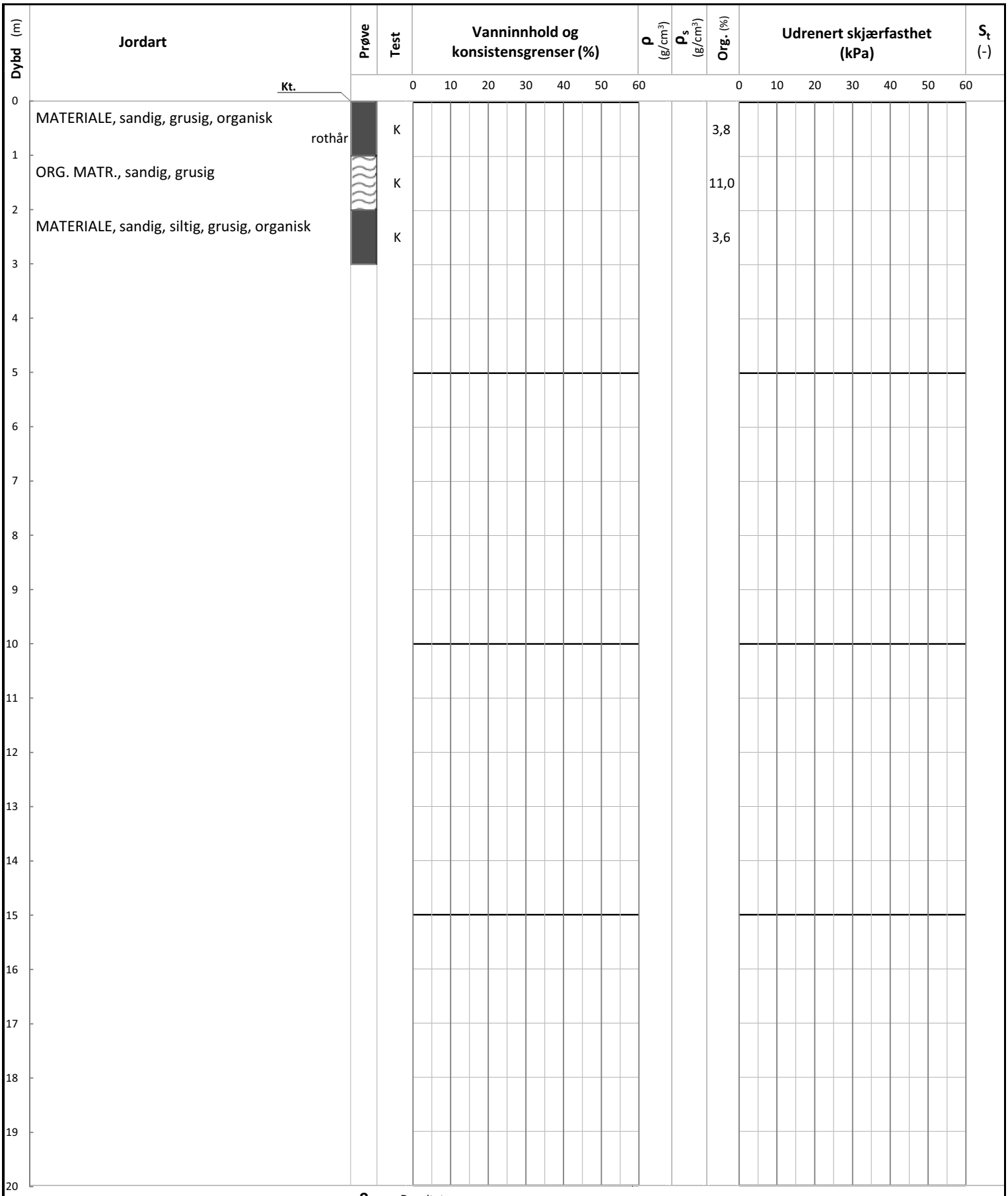
T: Treaksialforsøk
Ø: Ødometerforsøk
K: Korngradering

ρ Densitet
ρs Korndensitet
St Sensitivitet
Org. Organisk innhold på masser <2mm

Vanninnhold
Plastisitetsindeks (I_p)

Uomrørt konus
Omrørt konus
Enaksialforsøk (strek angir aksiell tøyning (%) ved brudd)

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **KRISTINAH**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **9**	Dato: **07.03.2025**	Revisjon: **00**
Multiconsult	**Prøveserie** V.1.20.5 16.01.2025	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-202**

Symboler:

Grunnvannstand:

Borbok: -

T: Treaksialforsøk
Ø: Ødometerforsøk
K: Korngradering

ρ Densitet
ρs Korndensitet
St Sensitivitet
Org. Organisk innhold på masser <2mm

Vanninnhold

Plastisitetsindeks (I_p)

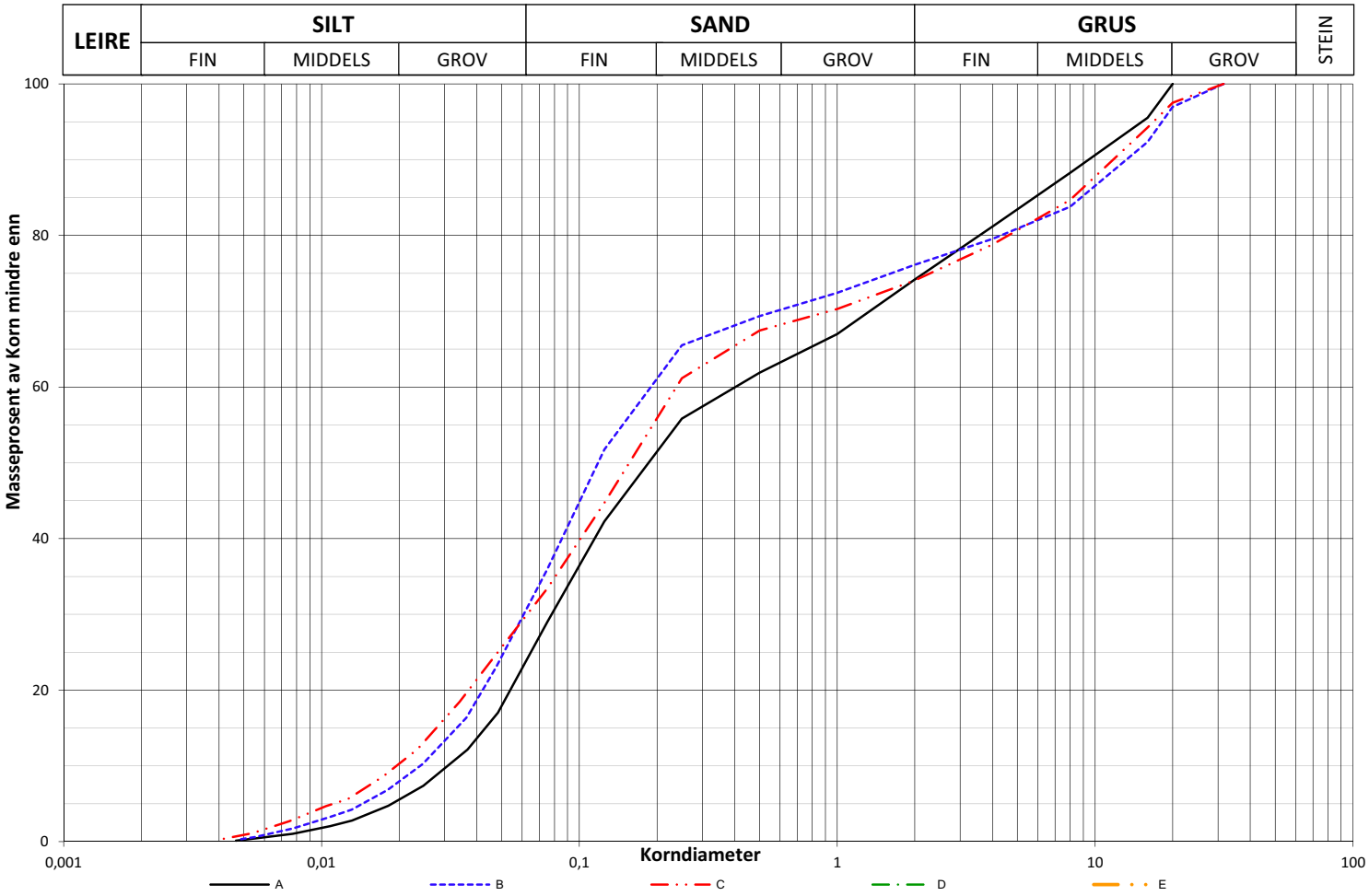
Uomrørt konus

Omrørt konus

Enaksialforsøk (strek angir aksiell tøyning (%) ved brudd)

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **GEO**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **2B**	Dato: **25.04.2025**	Revisjon: **00**
Multiconsult	**Prøveserie** V.1.20.5 16.01.2025	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-203**

Prøve	Borpunkt	Dybde (m)	*Jordartsbetegnelse	Anmerkinger	Metode		
					TS	VS	HYD
A	2	2,0-3,0	MATERIALE, sandig, grusig, siltig			X	X
B	2	3,0-4,0	MATERIALE, sandig, siltig, grusig	Telefarlighet beregnet på korn <20mm		X	X
C	9	2,0-3,0	MATERIALE, sandig, siltig, grusig	Telefarlighet beregnet på korn <20mm		X	X
D							
E							

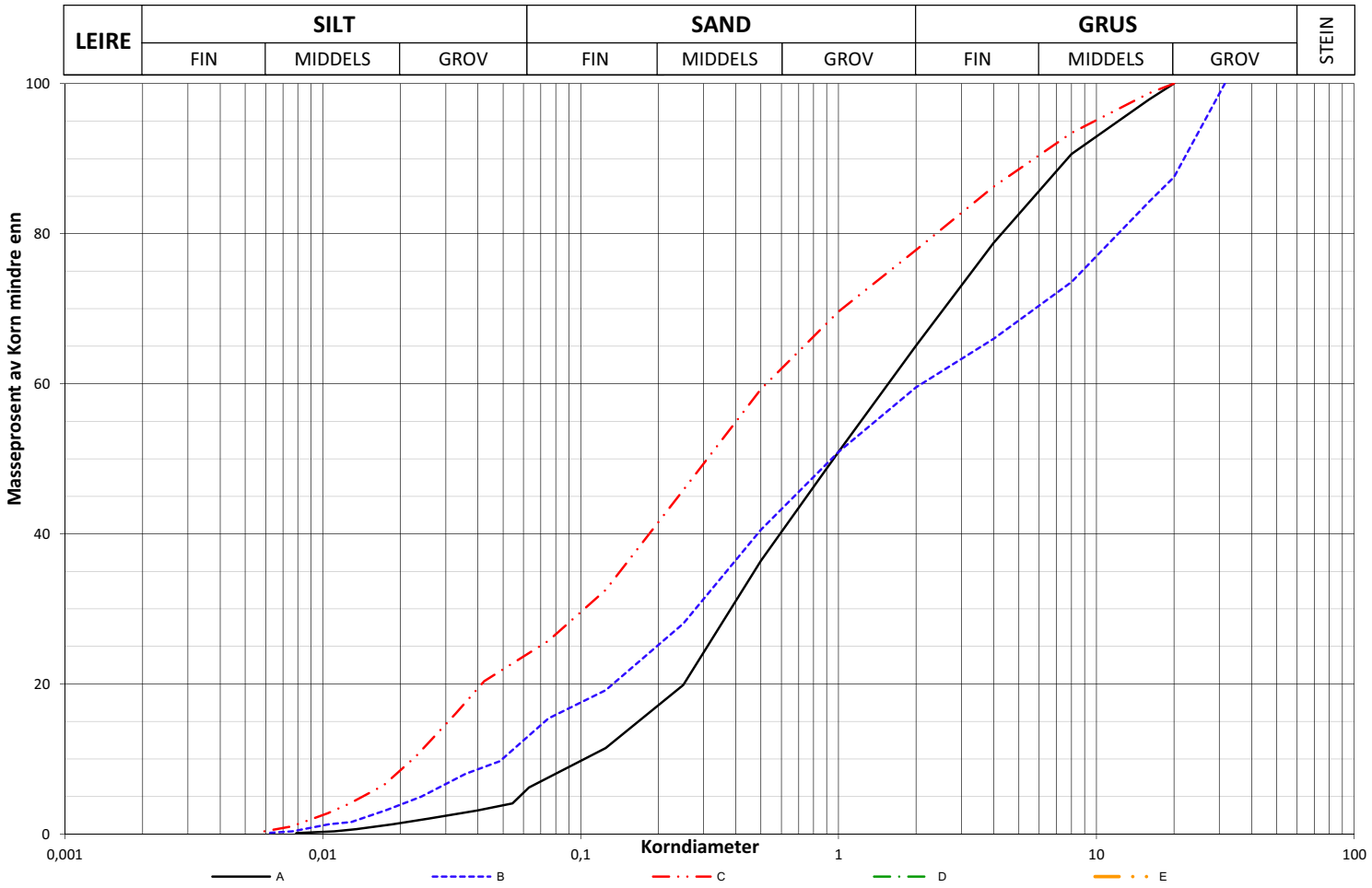

METODE:
TS = Tørrsikt **VS** = Våtsikt **HYD** = Hydrometer

*Jordartsbetegnelse er basert på massefraksjoner fra tabellen under, avvik fra grafen kan forekomme.
**Telefarlighet er beregnet fra massefraksjonene i tabellen under.

Prøve	w (%)	Glød-tap %	**Tele gruppe	Masse % < diameter (mm)			0,002 - 0,063 mm (%)	0,063 - 2 mm (%)	2 - 63 mm (%)	D_{10} mm	D_{30} mm	D_{50} mm	D_{60} mm
				< 0,002	< 0,02	< 0,2							
A			T2		5,5	50,4	22,7	51,5	25,8	0,0314	0,0790	0,1963	0,4215
B			T2		7,8	60,0	29,3	46,8	23,9	0,0242	0,0624	0,1195	0,1999
C			T2		10,1	54,6	28,9	45,2	25,9	0,0197	0,0645	0,1653	0,2412
D													
E													

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **MARS**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **-**	Dato: **07.03.2025**	Revisjon: **0**
Multiconsult	**Korngradering** V.1.18.5 10.09.2024	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-300**

Prøve	Borpunkt	Dybde (m)	*Jordartsbetegnelse	Anmerkinger	Metode		
					TS	VS	HYD
A	2B	0,0-1,0	MATERIALE, sandig, grusig		X		X
B	2B	1,0-2,0	MATERIALE, sandig, grusig	Telefarlighet beregnet på korn <20mm		X	X
C	2B	2,0-3,0	MATERIALE, sandig, siltig, grusig			X	X
D							
E							

METODE:

TS = Tørrsikt **VS** = Våtsikt **HYD** = Hydrometer

*Jordartsbetegnelse er basert på massefraksjoner fra tabellen under, avvik fra grafen kan forekomme.

**Telefarlighet er beregnet fra massefraksjonene i tabellen under.

Prøve	w (%)	Gløde-tap %	**Tele gruppe	Masse % < diameter (mm)			0,002 - 0,063 mm (%)	0,063 - 2 mm (%)	2 - 63 mm (%)	D_{10} mm	D_{30} mm	D_{50} mm	D_{60} mm
				< 0,002	< 0,02	< 0,2							
A			T1		1,4	16,5	5,7	59,4	34,9	0,1076	0,4032	0,9683	1,6415
B			T2		3,8	24,5	12,4	47,1	40,5	0,0499	0,2894	0,9564	2,1513
C			T2		8,4	40,5	23,5	54,4	22,2	0,0224	0,1063	0,3278	0,5359
D													
E													

Bulldozer Maskinlag Geopro AS	Utarbeidet: **GEO**	Kontrollert: **SISJ**	Godkjent: **SISJ**
Flerbrukshall Sortland kommune	Borpunkt: **-**	Dato: **25.04.2025**	Revisjon: **0**
Multiconsult	**Korngradering** v.1.18.5 10.09.2024	Oppdragsnummer: **10265858**	Tegningsnummer: **RIG-TEG-301**

Geotekniske bilag 2

Laboratorieforsøk

Multiconsult

Laboratorieundersøkelser utføres for sikker klassifisering og bestemmelse av mekaniske egenskaper. Forsøkene utføres på prøver som er tatt opp i felt. For utførelsesstandarder henvises det til «Geoteknisk bilag 3 – Oversikt over metodestandarder og retningslinjer».

MINERALSKE JORDARTER

Ved prøveåpning klassifiseres og indentifiseres jordarten. Mineralske jordarter klassifiseres vanligvis på grunnlag av korngraderingen. Betegnelse og kornstørrelser for de enkelte fraksjonene er:

Fraksjon	Leire	Silt	Sand	Grus	Stein	Blokk
Kornstørrelse [mm]	<0,002	0,002-0,063	0,063-2	2-63	63-630	>630

En jordart kan inneholde en eller flere av fraksjonene over. Jordarten benevnes i henhold til korngraderingen med substantiv for den fraksjon som har dominerende betydning for jordartens egenskaper og adjektiv for medvirkende fraksjoner (for eksempel siltig sand). Leirinnholdet har størst betydning for benevnelse av jordarten. Morene er en usortert breavsetning som kan inneholde alle fraksjoner fra leir til blokk. Den største fraksjonen angis først i beskrivelsen etter egne benevningsregler, for eksempel grusig morene.

ORGANISKE JORDARTER

Organiske jordarter klassifiseres på grunnlag av jordartens opprinnelse og omdanningsgrad. De viktigste typer er:

Benevnelse	**Beskrivelse**
Torv	Myrplanter, mer eller mindre omdannet
• Fibrig torv	Fibrig med lett gjenkjennelig plantestruktur. Viser noe styrke
• Delvis fibrig torv, mellomtorv	Gjenkjennelig plantestruktur, ingen styrke i planterestene
• Amorf torv, svarttorv	Ingen synlig plantestruktur, svampig konsistens
Gytje og dy	Nedbrutt struktur av organisk materiale, kan inneholde mineralske bestanddeler
Humus	Planterester, levende organismer sammen med ikke-organisk innhold
Mold og matjord	Sterkt omdannet organisk materiale med løs struktur, utgjør vanligvis det ovre jordlaget

KORNFORDELINGSANALYSER

En kornfordelingsanalyse utføres ved våt eller tørr sikting av fraksjonene med diameter d > 0,063 mm. For mindre partikler bestemmes den ekvivalente korndiameteren ved slemmeanalyse og bruk av hydrometer. I slemmeanalysen slemmes materialet opp i vann og densiteten av suspensjonen måles ved bestemte tidsintervaller. Kornfordelingen kan da bestemmes fra Stokes lov om sedimentering av kuleformede partikler i vann. Det vil ofte være nødvendig med en kombinasjon av metodene.

VANNINNHOLD

Vanninnholdet angir masse av vann i % av masse tørt (fast) stoff i massen og bestemmes fra tørking av en jordprøve ved 110˚C i 24 timer.

KONSISTENSGRENSER

Konsistensgrensene (Atterbergs grenser) for en jordart angir vanninnholdsområdet der materialet er plastisk (formbart). Flytegrensen angir vanninnholdet der materialet går fra plastisk til flytende tilstand. Plastisitetsgrensen (utrullingsgrensen) angir vanninnholdet der materialet ikke lenger kan formes uten at det sprekker opp. Plastisitetsindeksen $I_p = w_f – w_p$ (%) angir det plastiske området for jordarten og benyttes til klassifisering av plastisiteten. Er det naturlige vanninnholdet høyere enn flytegrensen blir materialet flytende ved omrøring (vanlig for kvikkleire).

HUMUSINNHOLD

Humusinnholdet kan bestemmes ved kolorimetri og bruk av natronlut (NaOH-forbindelse), glødning av jordprøve i varmeovn eller våt-oksydasjon med hydrogenperoksyd. Metoden angir innholdet av humufiserte organiske bestanddeler i en relativ skala.

DENSITET, TYNGDETETTHET, PORETALL OG PORØSITET

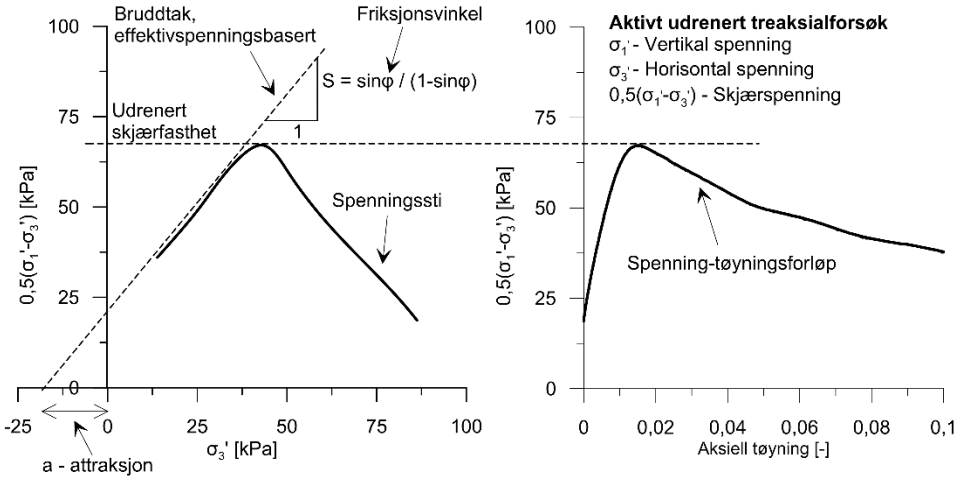
Navn	Symbol	Enhet	Beskrivelse
Densitet	ρ	g/cm^3	Masse av prøve per volumenhet. Bestemmes for hel sylinder og utskåret del
Korndensitet	ρ_s	g/cm^3	Masse av fast stoff per volumenhet fast stoff
Tørr densitet	ρ_d	g/cm^3	Masse tørt stoff per volumenhet
Tyngdetetthet	γ	kN/m^3	Tyngde av prøve per volumenhet ($\gamma=\rho g= \gamma_s(1+w/100)(1-n/100)$, der g er tyngdeakselerasjonen)
Spesifikk tyngdetetthet	γ_s	kN/m^3	Tyngde av fast stoff per volumenhet fast stoff ($\gamma_s= \rho_s g$)
Tørr tyngdetetthet	γ_d	kN/m^3	Tyngde av tørt stoff per volumenhet ($\gamma_d=\rho_d g= \gamma_s$(1-n/100))
Poretall	e	-	Volum av porer dividert med volum av fast stoff ($e=n/(1-n)$, n som desimaltall)
Porøsitet	n	%	Volum av porer i % av totalt volum av prøven ($n=e/(1+e)$)

SKJÆRFASTHET

Skjærfastheten beskriver jordens styrke og benyttes bla. til beregning av motstand mot utglidninger og grunnbrudd. Skjærfasthet benyttes i beregninger av skråningsstabilitet og bæreevne. For korttidsbelastninger i finkornige materialer (leire) oppfører jorden seg udrenert og skjærfastheten beskrives ved udrenert skjærfasthet. Over lengre tidsintervaller vil oppførselen karakteriseres som drenert. Det benyttes da effektivspenningsparametere.

Effektive skjærfasthetsparametre *a* (attraksjon) og *tan φ* (friksjon) bestemmes ved treaksiale belastningsforsøk på uforstyrrede (leire) eller innbyggede prøver (sand). Skjærfastheten er avhengig av effektiv normalspenning (totalspenning – poretrykk) på kritisk plan. Forsøksresultatene fremstilles som spenningsstier som viser spenningsutvikling og tilhørende tøyningsutvikling i prøven frem mot brudd. Fra disse, samt fra annen informasjon, bestemmes karakteristiske verdier for skjærfasthetsparametre for det aktuelle problemet.

Udrenert skjærfasthet c_u (kPa) bestemmes som den maksimale skjærspenning et materiale kan påføres før det bryter sammen i en situasjon med raske spenningsendringer uten drenering av poretrykk. I laboratoriet bestemmes denne egenskapen ved enaksiale trykkforsøk (c_{ut}), konusforsøk (uforstyrret c_{ufc}, omrørt c_{urfc}), udrenerte treaksialforsøk (kompresjon/aktiv c_{uA}, avlastning/passiv c_{uP}) og direkte skjærforsøk (c_{uD}). Udrenert skjærfasthet kan også bestemmes i felt ved for eksempel trykksondering med poretrykksmåling (CPTU) (c_{ucptu}) eller vingebor (uforstyrret c_{uv}, omrørt c_{uvr}).

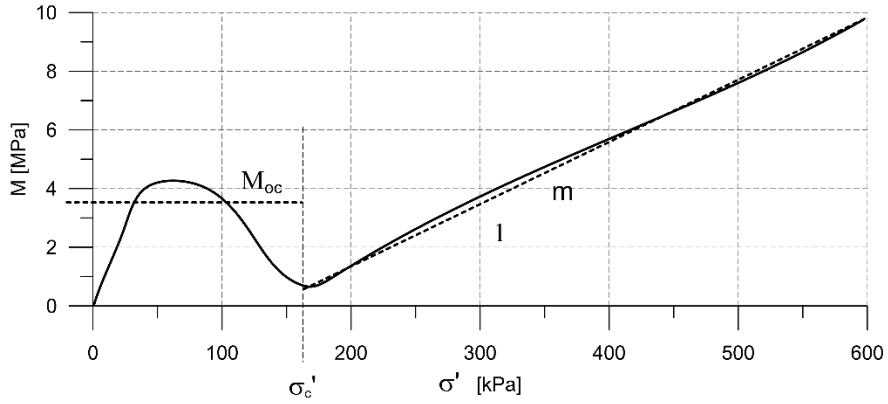

SENSITIVITET

Sensitiviteten $St = c_u/c_r$ uttrykker forholdet mellom en leires udrenerte skjærfasthet i uforstyrret og omrørt tilstand. Denne størrelsen kan bestemmes fra konusforsøk i laboratoriet eller ved vingeborforsøk i felt. Kvikkleire har for eksempel meget lav omrørt skjærfasthet (c_r< 0,5 kPa NS8015, c_r<0,33 kPa ISO 17892-6), og viser derfor som regel meget høye sensitivitetsverdier.

DEFORMASJONS- OG KONSOLIDERINGSEGENSKAPER

Jordartens deformasjons- og konsolideringsegenskaper benyttes ved beregning av setninger og deformasjoner. Disse mekaniske egenskapene bestemmes ved hjelp av belastningsforsøk i ødometer. Jordprøven bygges inn i en stiv ring som forhindrer sideveis deformasjon. Belastningen skjer vertikalt med trinnvis eller kontinuerlig økende last/spenning (σ'). Sammenhørende verdier for spenning og deformasjon (tøyning ε) registreres, og materialets stivhet (deformasjonsmodul) kan beregnes som $M = \Delta\sigma'/\Delta\varepsilon$. Denne presenteres som funksjon av vertikalspenningen. En sentral parameter som tolkes i sammenheng med ødometerforsøk er forkonsolideringsspenningen (σ_c'). Dette er det største lastnivået som jorda har opplevd tidligere (f.eks. tidligere overlagring eller islast). Deformasjonsmodulen viser typisk forskjellig oppførsel under og over forkonsolideringsspenningen. I leire vil stivheten for spenningsnivåer under σ_c' representeres ved en konstant stivhetsmodul M_{oc}. For spenningsnivåer over σ_c' vil stivheten øke med økende spenning. Denne økningen kan beskrives ved modultallet m.

TELEFARLIGHET

En jordarts telefarlighet bestemmes ut i fra kornfordelingskurven eller ved å måle den kapillære stigehøyde for materialet. Telefarligheten klassifiseres i gruppene T1 (Ikke telefarlig), T2 (Litt telefarlig), T3 (Middels telefarlig) og T4 (Meget telefarlig) etter SVV Håndbok N200.

KOMPRIMERINGSEGENSKAPER

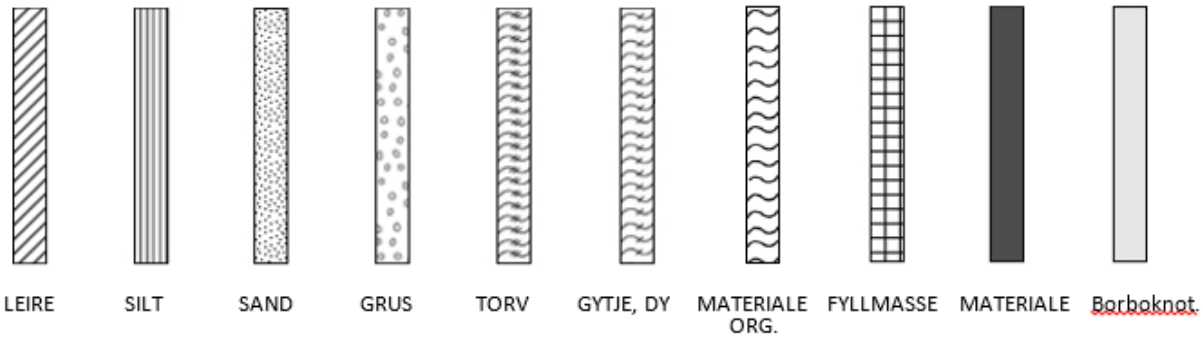
Ved komprimering av en jordart oppnås tettere lagring av mineralkornene. Komprimeringsegenskapene for en jordart bestemmes ved at prøver med forskjellig vanninnhold komprimeres med et bestemt komprimeringsarbeid (Standard eller Modifisert Proctor). Resultatene fremstilles i et diagram som viser tørr densitet ρ_d som funksjon av innbyggingsvanninnhold w_i. Den maksimale tørrdensiteten som oppnås (ρ_{dmax}) benyttes ved spesifikasjon av krav til utførelsen av komprimeringsarbeider. Det tilhørende vanninnhold benevnes optimalt vanninnhold (w_{opt}).

PERMEABILITET

Permeabiliteten defineres som den vannmengden q som under gitte betingelser vil strømme gjennom et jordvolum pr. tidsenhet. Generelt bestemmes permeabiliteten fra følgende sammenheng: $q = kiA$, der A er bruttoareal av tverrsnittet normalt på vannets strømningsretning og i = hydraulisk gradient i strømningsretningen (= potensialforskjell pr. lengdeenhet). Permeabiliteten kan bestemmes ved strømningsforsøk i laboratoriet, ved konstant eller fallende potensial, eventuelt ved pumpe- eller strømningsforsøk i felt samt ødometerforsøk.

OPPTEGNING AV PRØVESERIE - PRØVESKRAVERING

Analyserte prøver skraveres på prøveserietegningen i henhold til hovedbenevnelsen av materialet. Det er i tillegg en egen skravering for eventuelle notater hentet fra borbok til den gjeldende prøveserien. De ulike skraveringene er som følger:

NB: *Med mindre en kornfordelingsanalyse er utført, er dette kun en subjektiv og veiledende klassifisering som er basert på laborantens visuelle vurdering av materialet.*

LEIRE: Leirinnholdet er større enn 15 %
SILT: Siltinnholdet er større enn 45 % og leirinnholdet er mindre enn 15 %
SAND: Sandinnholdet er større enn 60 % og leirinnholdet er mindre enn 15 %
GRUS: Grusinnholdet er større enn 60 % og leirinnholdet er mindre enn 15 %
MATERIALE: Brukes når materialet har en slik sammensetning at ingen av de ovennevnte betegnelsene kan benyttes. Dette fremkommer normalt fra en kornfordelingsanalyse
TORV: Mer eller mindre omvandlede planterester
GYTJE/DY: Består av vannavsatte plante- og dyrerester. De kan virke fete og elastiske
MATERIALE ORG.: Sterkt omdannet organisk materiale med løs struktur
FYLLMASSE: Avsetninger som ikke er naturlige (utlagte masser)
Borboknotat: Merknader fra borleder (hentet fra borbok), f.eks. «tom sylinder», «foringsrør», «forboring» osv.

OPPTEGNING AV PRØVESERIE - SPESIALFORSØK – Korngradering (K) / Treaksialforsøk (T) / Ødometerforsøk (Ø)

Eventuelt utførte spesialforsøk på en prøveserie markeres med K, T eller Ø ved tilhørende prøve. Markeringene indikerer *ikke* nøyaktig dybde for spesialforsøkene, men er referanse til at det foreligger egne tegninger for forsøket inkludert resultater og ytterlig forsøksinformasjon.

OPPTEGNING AV PRØVESERIE - SYMBOLFORKLARING - Vanninnhold og konsistensgrenser

Vanninnhold og konsistensgrenser utført ved rutineundersøkelsen fremvises på prøveserietegningen ved plassering av symboler på tilhørende graf. Dersom et vanninnhold overstiger grafens maksgrense vil verdien oppgis i siffer ved grafens øvre ytterpunkt.

Vanninnhold w	○	Plastisitetsgrense w_p	⊢
		Flytegrense w_f	⊣

OPPTEGNING AV PRØVESERIE - SYMBOLFORKLARING - Udrenert skjærfasthet

Resultatene fra utførte konus- og enaksiale trykkforsøk ved rutineundersøkelsen fremvises på prøveserietegningen ved plassering av symboler på tilhørende graf. Dersom en skjærfasthetverdi overstiger grafens maksgrense vil verdien oppgis i siffer ved grafens øvre ytterpunkt.

Uomrørt konus c_{ufc}	▽	Omrørt konus c_{urfc}	▼
Enaksialt trykkforsøk *Strek angir aksiell tøyning (%) ved brudd*	0 / 15 / 5 / 10	Omrørt konus c_{urfc} ≤2,0kPa	▼ 0,9

Geotekniske bilag 3

Oversikt over metodestandarder og retningslinjer

METODESTANDARDER OG RETNINGSLINJER – LABORATORIEUNDERSØKELSER

Laboratorieundersøkelser beskrevet i geotekniske bilag, samt terminologi og klassifisering benyttet i rapportering, baserer seg på følgende standarder og referansedokumenter:

Dokument	**Tema**
NS8000	Konsistensgrenser – terminologi
NS-EN ISO 17892-12:2018	Støtflytegrense
NS-EN ISO 17892-12:2018	Konusflytegrense
NS-EN ISO 17892-12:2018	Plastisitetsgrense (utrullingsgrense)
NS8004	Svinngrense
NS-EN ISO 17892-4:2016	Kornfordelingsanalyse
NS8010, NS-EN ISO 14688-1 og -2:2018	Jord – bestanddeler og struktur. Klassifisering og indentifisering.
NS-EN ISO 17892-2:2014	Densitet
NS-EN ISO 17892-3:2015	Korndensitet
NS-EN ISO 17892-1:2014	Vanninnhold
NS8014	Poretall, porøsitet og metningsgrad
NS-EN ISO 17892-6:2017	Skjærfasthet ved konusforsøk
NS-EN ISO 17892-7:2018	Skjærfasthet ved enaksialt trykkforsøk
NS-EN ISO 17892-11:2019	Permeabilitetsforsøk
NS-EN ISO 17892-5:2017	Ødometerforsøk, trinnvis belastning
NS8018	Ødometerforsøk, kontinuerlig belastning
NS-EN ISO 17892-8 og -9:2018	Treaksialforsøk (UU, CD)
Statens vegvesen Håndbok R210	Laboratorieundersøkelser